

ŻYCIE STRAŻACKIE

Organ Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego.

MIESIĘCZNIK.

!! W JEDNOŚCI SIŁA !!

ADRES REDAKCJI:

RADOM,

UL. LUBELSKA № 46.

Telefon Nr. 81.

ADRES ADMINISTRACJI:

SOSNOWIEC,

UL. KOŁŁATAJA 3.

Telefon Nr. 63.

CENY OGŁOSZEŃ:

cała stronica	Zł. 50,
połowa stronicy	„ 25,
ćwiartka	„ 15,
ósemka	„ 8,
szesnastka	„ 5,

TREŚĆ: Odznaczenia państwowe. — Z działalności Zarządu Wojewódzkiego. — W sprawie bibliotek strażackich. — Regulamin Zawodów Orkiestr Strażackich. Sprawozdanie z działalności Okręg. Związku Straży Poż. powiatu Częstochowskiego. — Protokół Zgromadzenia Walnego Okręgu Radomskiego. — Kursy Przysp. Wojsk. w Janowie i Przysztajni. — Przysp. Wojsk. w Strażach Okręgu Radomskiego. — Z okręgów: Kieleckiego, Opatowskiego i Iłżeckiego. — Odznaczenia. — Sprawozdanie z Przysp. Wojskowego Okręgu Radomsk. od 1.I do 28.II.1927 r. — Przepisy normalne dla kino-teatrów (odcinek). — Dział urzędowy Okólniki od № 41 do 53. —

Odznaczenia państwowe.

W Monitorze Polskim № 131 z dnia 10 czerwca 1927 r. — czytamy. **Zarządzenie** 335. Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 62 poz. 458) nadają po raz pierwszy „**Srebrny Krzyż Zasługi**“ p.p. **Józefowi Drzewieckiemu**, inspektorowi Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego — **Jakubowi Honowi**, prezesowi Zarządu Związku Straży Poż. Wojew. Kiel. — **Zdzisławowi Przyjałkowskiemu** sekretarzowi Sejmiku Radomskiego, vice-prezesowi Zarządu Związku Straży pożarnych Wojew. Kieleckiego — **Stanisławowi Olkuskiewiczowi**, prowizorowi farmacji, członkowi Zarządu Związku Straży Poż. Wojew. Kiel. — inż. **Michałowi Szymanowskiemu**, prezesowi Okręgu Zawierckiego Związku Straży Pożarnych.

Wszystkim za ofiarną i wydatną pracę nad podniesieniem i rozwojem pożarnictwa.

Prezes Rady Ministrów

Warszawa, 9 czerwca 1927 r.

w. z. (—) **K. Bartel**.

Z działalności Zarządu Wojewódzkiego.

W dniu 26-ym lutego r. b. w Kielcach, odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego, na którym po zatwierdzeniu protokołu poprzedniego zebrania, załatwiono ważniejszą korespondencję przyjmując do wiadomości:

- zarządzenie Zjazdu Głównego o przedstawieniu wniosków o odznaczenia na nowych blankietach;
- o zawiadamianiu Centrali na pięć (5) dni przed terminem otwarcia o wszystkich kursach i odprawach.
- okólnik podpisany przez Pana Wojewodę, jako prezesa Rady o apolityczności Straży i do PP. Przewodniczących Wydziałów z prośbą o zarządzenie dokonania nowych Wyborów do Komisji Przeciwożarowych Gminnych.

Zatwierdzono sprawozdanie Inspektora o zorganizowaniu ponownem Okręgu Włoszczowskiego, oraz o lustracji Okręgu koneckiego i obsadzeniu tam nowego instruktora, a także o obecności na Walnem Zebraniu Okręgowem w Będzinie i Kielcach i na posiedzeniu Zarządu Okręgowego w Częstochowie.

W okresie sprawozdawczym odbyły się kursy w Radomiu dla żołnierzy przy udziale 21 słuchaczy, w Jędrzejowie przy udziale 25 słuchaczy, oraz w szkole rolniczej w Podzamczu. Poza temi odbył się w Krzepicach 7-dniowy kurs przysposobienia wojskowego.

Odbyła się w Warszawie odprawa Inspektorów dla omówienia ogólnej i finansowej sytuacji Związków, wytycznych kierunków prac fachowych, kontroli prac przez Główny Związek, techniki sporządzenia budżetów i programów działalności.

Na posiedzeniu Komisji Technicznej wysłuchano referatu komendanta Straży warszawskiej o Wystawie policyjno-pożarniczej w Berlinie i zatwierdzono bieżące sprawy.

Po wysłuchaniu sprawozdania prezesa Jakuba Kona z posiedzenia Zarządu Głównego, zatwierdzono sprawozdanie finansowe i przyznano odznaczenia, poczem rozpatrzone wnioski zgłoszone na Zebranie Rady i na Zjazd Walny.

* * *

W dniu 20-ym marca r. b. w Częstochowie odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego, na którym po zatwierdzeniu protokołu poprzedniego zebrania załatwiono ważniejszą korespondencję, przyjmując do wiadomości okólnik do Okręgów w sprawie uporządkowania rachunków za wydawnictwa i włożeniu odpowiedzialności na Zarządy Okręgowe za tego rodzaju należności.

Zatwierdzono sprawozdanie Inspektora o przygotowaniu tablic statystycznych i protokołów Zebrań Rady i Walnego Zjazdu, i o wykładach na kursie w Radomiu przy udziale 47 słuchaczy, oraz w Kielcach przy udziale 17 słuchaczy i w Ostrowcu przy udziale 70 słuchaczy. Prócz tych odbyły się kursy w Kazimierzy Wielkiej przy udziale 50 słuchaczy.

Inspektor uczestniczył w Zebraniu Rady Naczelnej, w posiedzeniu Głównej Komisji Technicznej i Komitetu Redakcyjnego. W siedmiu (7) tegorocznych numerach „Przeglądu” poświęcono sprawom technicznym 25 stronic, organizacyjnym 13 stronic, korespondencji — 10, działowi Życie strażackie — 15,5, ubezpieczeniu — 6, wychowaniu fizycznemu — 8, działowi urzędowemu — 4, sprawom samorządowym — 3, życiu ogólnopolskiemu — 16 piśmiennictwu — 3, kronice — 2, humorowi — 3,5, rozrywkom — 2.

Ustalono projekt regulaminu Komitetu i poddano ostrej krytyce wydawnictwo „Kalendarz Wołyński“ ze względu na rażące braki i nieścisłości. Poza tem poddano krytyce nadesłane rozwiązania zadania taktycznego.

Prezes Jakub Kon zreferował przebieg Zebrania Zarządu Głównego, na którym była dyskutowana sprawa reorganizacji Związku Głównego i Statut oraz regulamin Głównego Związku.

Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i przyznaniu odznaczeń, załatwiono szereg spraw bieżących.

W sprawie bibliotek strażackich.

Rozwój pożarnictwa polskiego, od czasu utworzenia Związku Straży Poż., pomimo niesprzyjających warunków materialnych, jakie wytworzyły się od początku istnienia Państwa Polskiego, świadczy o dużej sile narodu i śmiałym rozmachu. Z 449 straży pożarnych, działających przed wojną na terenie b. Kongresówki, a w pewnej ilości doprowadzonych przez wojnę do zniszczenia — powołano do życia 2280 nowych placówek (na tymże terenie, bo w całej Rzeczypospolitej dziś egzystuje około 5000 straży).

Prawda, że duża ilość, szczególnie wiejskich straży, są to młode płonki, wymagające wiele pracy i trudu, by zmęźniały dostatecznie i okrzepły, ale przy tym zapale obywateli, jaki widzimy, niewątpliwie w niedługim czasie — to nastąpi.

Jedynym z czynników, wpływających na rozwój pożarnictwa i przyczyniających się do doskonalenia, w kierunku zarówno organizacyjnym, jak i technicznym, — jest piśmiennictwo strażackie, które stanowi już wcale poważny dorobek, w porównaniu z okresem przedwojennym. Szerokie korzystanie z literatury pożarniczej, jest przeto bardzo pożądane i niewątpliwie pogłębi w strażactwie wiedzę fachową. To też, w dążeniu do utrwalania i propagowania wiedzy fachowej, dokładajmy starań do tworzenia przy każdej straży bibliotek, przedewszystkiem z dziedziny pożarnictwa. Niezrażajmy się trudnościami, jakie się mogą nastęrczać w początkach. Zaczniemy od doprowadzenia do porządku tego, co w każdej prawie straży już posiadamy, t. j. skatalogujmy posiadane książki i broszury, choćbyśmy ich mieli zaledwie kilka, oraz zaprowadźmy jednocześnie kontrolkę (prowadzoną w zwykłym zeszycie szkolnym) wypożyczonych członkom książek, gdyż, niestety, pod tym względem, jesteśmy bardzo nieakuratni i książką raz pożyczoną komuś, odbywa takie długie wędrówki po różnych domach, że często trafić nie może do pierwotnego właściciela i.. przepada! W katalogu, odpowiednio porubrykowanym, należy notować: numer bieżący, tytuł książki, nazwisko autora, przez kogo wydana, rok wydania i cenę nabycia. Każda książka winna mieć pieczęć straży i № katalogu. Po kilku latach, przy dobrej woli i chęci członków, można dojść do wcale ładnej biblioteki. Należy jednak zaagitować wśród członków straży, aby każdy, kto posiada w domu książki lub broszury z dziedziny pożarnictwa, ofiarował je straży Ogn. na zapoczątkowanie biblioteki, gdyż książki te, oddane do ogólnego użytku, spełnia lepiej swe przeznaczenie, niż leżąc w domu prywatnym — wcale nieczytane.

Należy również wybrać bibliotekarza, lub powierzyć tę czynność sekretarzowi Zarządu. Sprawa ta, w mojem pojęciu, jest o tyle poważna, że warto, dla omówienia jej, poświęcić trochę czasu na najbliższem posiedzeniu Zarządu, aby powziąć uchwałę założenia biblioteki strażackiej, w pierwszym rzędzie fachowej, kompletując wydane dotychczas książki i nabywając rzeczy nowe, które od czasu do czasu ukazują się w druku.

Idąc dalej w tym kierunku, uważam, że utworzenie biblioteki przy Głównym Związku Straży Pożarnych, jest nie tylko pożądane, ale wprost konieczne (dotychczas

o istnieniu takiej biblioteki nic nie wiemy). Biblioteka ta winna się składać zarówno z dzieł polskich, jak i wydawnictw i czasopism w językach obcych. Dzisiaj, gdy mamy już coraz więcej ludzi poświęcających się zawodowo pożarnictwu i fachowej literaturze pożarniczej — korzystanie z takiej biblioteki, zawierającej dużo różnorodnego materiału, jest nieodzowne. Wydatki Głównego Związku na dalsze kompletowanie księgozbioru będą stanowiły drobny odsetek ogólnego budżetu. Jako dowód konieczności istnienia takiej biblioteki dam następujący przykład: jeden z druhów Inspektorów naszych, pracując nad historją pożarnictwa, poszukuje kilku książek z zakresu pożarnictwa, zawierających dość ważne materiały, potrzebne do tej pracy, a nie może ich nigdzie znaleźć z powodu wyczerpania w handlu księgarskim, a z pewnością znajdujących się w poszczególnych strażach.

Zebrać, zgrupować najrozmaitsze książki w Głównym Zw. Str. Poż. byłoby rzeczą nie trudną, a nader wskazaną.

Wzywam więc wszystkie Straże Ogniowe, a zwłaszcza starsze, ażeby przejrzały u siebie rozmaite dawniejsze książki i wydawnictwa z dziedziny pożarnictwa, lub mające z nim jakikolwiek związek, a których napewno dziś nikt nie czyta, by ofiarowały je Głównemu Związkowi Str. Poż. na zapoczątkowanie biblioteki pożarniczej. Trud to niewielki, zachód nie duży, a pożytek z tego będzie nieoceniony.

Nie lencie się przeto druhowie! Poszperajcie w szafach Waszych kancelarii strażackich, oraz w prywatnych księgozbiorach, a co znajdziecie z wydawnictw **dawniejszych**, (książki wydane przez b. Związek Florjanski i Główny z pewnością są już kompletowane) wyślijcie, za zgodą swego Zarządu, jako ofiarę do Głównego Związku Str. Poż. (Warszawa, Królewska 23).

Zarząd Główny Związku winien ze swej strony ogłaszać od czasu do czasu, conajmniej, raz na rok, w Przeglądzie Pożarniczym spis posiadanych książek i wydawnictw, aby członkowie, Związku w razie potrzeby, mogli je wypożyczać do czasowego korzystania z nich.

REGULAMIN

Zawodów Konkursowych orkiestr Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego: mających się odbyć w Kielcach 2 października 1927 roku.

1. Do zawodów stają orkiestry Straży Pożarnych:
  - 1) miejskich,
  - 2) zakładów przemysłowych,
  - 3) małomiasteczkowych,
  - 4) wiejskich.
2. Orkiestry Strażackie przybywają na zawody ze swymi instrumentami, nutami i w posiadanych przez nich mundurach z przepisowemi dystyngcjami.

Uwaga: Pulpitów do gry na estradzie dostarczy Związek.
3. Nad przebiegiem zawodów czuwa Sąd Konkursowy, składający się z zawodowych kapelmistrzów.
4. Orzeczenia Sądu Konkursowego są bezapelacyjne.
5. Program zawodów następujący:

Każda orkiestra, stająca do zawodów konkursowych, winna pod dyktando swego kapelmistrza wykonać:

  - a) dwa dowolne utwory muzyczne, z których jeden marsz, grany w pochodzie, oraz b) jako utwór obowiązkowy „Pierwsza Wiaźanka Pieśni Legjonowych“ Sikorskiego.
6. Kapelmistrz ze swemi orkiestrami stają do zawodów w kolejności ustalonej przez losowanie, po zameldowaniu się Komendantowi Zjazdu.
7. Raporty Komendantowi Zjazdu przy zameldowaniu winni kapelmistrzowie składać pisemne według wzoru opracowanego przez Związek.
8. Po dokonaniu losowania Kapelmistrzowie przedstawiają Sądowi Konkursowemu partytury dwóch utworów dowolnych,

które grać będą, a następnie ustawiają swe orkiestry we wskazanym przez Komendanta Zjazdu miejsce, w kolejności ustalonej przez losowanie.

9. Partyturę utworu obowiązkowego t. j. „Pierwszej Wiązanki pieśni Legjonowych” Sikorskiego orkiestry, stojące do zawodów, winny nabyć bezpośrednio partyturę tę między innymi nabywać można w księgarni Gebethnera i Wolfa w Warszawie.

10. Na dany sygnał Sądu Konkursowego odnośny Kapelmistrz z miejsca zbiórki zaczyna grać marsza konkursowego w pochodzie z uwzględnieniem zachodzeń w marszu i z takim wyliczeniem, by, kończąc marsza, znalazł się wraz z orkiestrą nawprost trybuny Sądu Konkursowego.

11. Dla wykonania dwóch drugich utworów konkursowych przygotowana będzie na miejscu odpowiednia estrada nawprost trybuny Sądu Konkursowego.

12. Orkiestra, która na konkursie uzyska pierwsze miejsce, otrzyma nagrodę w postaci koncertowego kornetu ton B. Prócz tego wszystkie orkiestry biorące udział w zawodach, otrzymają dyplomy z oznaczeniem zajętego miejsca na Konkursie.

UWAGA: Sądowi Konkursowemu przysługuje prawo klasyfikacji orkiestr, stojących do zawodów, na grupy proporcjonalnie do ich umuzykalnienia. W tym wypadku nagrodę w postaci Koncertowego kornetu ton B. otrzyma orkiestra, która uzyska pierwsze miejsce w najwyższej grupie.

13. Na zakończenie po ogłoszeniu wyniku zawodów wszystkie zjednoczone orkiestry odegrają „Pierwszą Wiązankę Pieśni Legjonowych” Sikorskiego pod dyktando tego kapelmistrza, który na zawodach uzyska ze swą orkiestrą pierwsze miejsce w najwyższej grupie.

14. Poza tem obowiązuje ogólny regulamin Zawodów Konkursowych.

początek zawodów godzina 15.

Sprawozdanie

z działalności Okręgowego Związku Straży Pożarnych powiatu Częstochowskiego za rok 1926-ty.

(Dokończenie).

XVIII. Składki członkowskie.

Składki członkowskie do Związku Okręgowego uiszczało w ciągu 1926 r. 63 Straży pożarnych, przyczem za rok sprawozdawczy wpłaciło 49 Straży należne składki w całości lub częściowo, a za rok 1925-ty — 24. (W roku 1925 tym składki uiszczała tylko jedna Straż z Konopisk).

XIX. Dane statystyczne.

Okręg Częstochowski obejmuje powiat i miasto Częstochowę, na którym to terenie czynne są w chwili zamykania okresu sprawozdawczego 82 Straże pożarne ochotnicze, z których 1 (Częstochowa) należy do typu straży wielkomiejskich, 2 (Kłobucko i Krzepice) po typu małomiasteczkowych, 1 (Raków) do typu straży fabrycznych, 1 (Lipie) do straży dworskich pozostałe zaś 77 straży są to straże wiejskie. Ogólna liczba członków ćwiczących w strażach wynosi 2,285. Ponadto w Zarządach Straży pracuje 532 członków. Razem 2,817 druhów. Stan taboru strażackiego przedstawia się następująco: sikawek straże posiadają 101 (w r. 1925 — 68), beczkowsów 156 (1925 — 127), drabin 189 (1925 — 91), kasków 1557 (1925 — 1011), mundurów 1825 (1925 było 1285) metrów węża tłocznego 3,791 (1925—1,988), toporów 737. Remiz własnych posiada 58 straży, z tego 6 na ukończeniu budowy. Orkiestry i sztandary posiada 12 straży.

Średniówki: 1 straż wypada w roku 1926 na 23 klm. kw podczas gdy w roku 1925 na 32 klm. kw., 1 straż wypada na 3,028 mieszkańców (w r. 1925 — na 3,915), 1 stra-

żak wypada na 110 mieszkańców, w r. 1925 — na 170 mieszk.) w zawodach wzięło udział 56 proc. straży podczas gdy w roku 1925-tym tylko 17 proc.

Polepszenie w roku 1926-ym wynosiło zatem w tabo-rze strażackim od 40 proc. do zgórą 100 proc. (drabiny, węże tłoczone).

Straże pożarne czuwają nad bezpieczeństwem 530 miejscowości, w których znajduje się 54,320 nieruchomości, w czem 35 kościołów, 193 szkoły, 77 ochron, 56 remiz strażackich i 2 domy ludowe.

Wydatki cyfrowe na potrzeby strażactwa w roku 1925 (z roku sprawozdawczego niema jeszcze wszystkich danych ze straży, wynosiły z górą 150,000 złotych t. j. przeciętnie 69 gr. na mieszkańca.

XX. Sprawozdanie kasowe.

W załączeniu.

Biuro Zarządu Związku Okręgowego czynne było przez cały rok w lokalu Wydziału Powiatowego w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego N-r 4 pokój N-r 7.

W ciągu roku 1926 załatwiono 1251 listów w sprawach organizacyjnych strażackich, przyczem otrzymano 717 listów, a wysłano 732 listy i 52 pisma okólne do Straży. Te ostatnie pomieszczane były na łamach „Gazety Urzędowej” Wydziału Powiatowego.

Protokół

Zgromadzenia Walnego delegatów Straży Pożarnych powiatu radomskiego, odbytego w dniu 27 marca 1927 r. w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej m. Radomia (Długa 8) z następującym porządkiem dziennym:

- 1) zagajenie zebrania przez Prezesa Okręgu,
- 2) wybór przewodniczącego, 2 asessorów i 2 sekretarzy,
- 3) odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania,
- 4) sprawozdanie z działalności Okręgu za rok 1926,
- 5) sprawozdanie kasowe,
- 6) protokół Komisji Rewizyjnej,
- 7) sprawozdanie z prac P.W. i W.F., prowadzonych w strażach okręgu,
- 8) zatwierdzenie budżetu na rok 1927.
- 9) wybór 1 członka do Zarządu, 3 członków do Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców do Komisji Rewizyjnej,
- 10) wolne wnioski.

1. Na zebranie przybyło 42 delegatów reprezentujących 33 Straże. Zebranie zagał dłuższem przemówieniem Prezes Okręgowego Zarządu druh Strzeszewski, proponując do prezydium na przewodniczącego druha Rudzkiego, na asesora druhów: Gombrowicza i Cybulskiego i na sekretarzy: Adamskiego Wincentego i Rajkowskiego Bolesława.

2. Obecni przez aklamację prezydium w składzie powyższym wybrali.

Przewodniczący odczytał porządek dzienny na dzisiejsze, zebranie, który bez zmian został przyjęty.

3. Protokół z ostatniego walnego zebrania delegatów straży pożarnych Okręgu Radomskiego odczytał Sekretarz Okręgu druh Paszkowski, który bez dyskusji przyjęto

Sprawozdanie z działalności Związku Straży Pożarnych Okręgu Radomskiego za rok 1926 następujące wygłosi instruktor pożarnicy Ignacy Urbański.

Okręgowy Związek Straży Pożarnych powiatu radomskiego działalność swą obejmuje powiat radomski przestrzeni 1770 klm². W roku sprawozdawczym, t. j. w 1926 straży pożarnych było 48. Skład Zarządu: prezes—Starosta Zygmunt Strzeszewski, vice-prezes inżynier Lucjan

Fickie, skarbnik—sekretarz Jan Paszkowski, instruktor Ignacy Urbański, członkowie Zarządu: Izydor Cywiński, Władysław Pracki, Józef Pleniewicz, Bohdan Mozał, Jan Jagielski, Tadeusz Herniczek. Komisja Rewizyjna: Józef Wojdacki, Marjan Pietrzykowski i Wiktor Brześciński.

W roku 1926 odbyło się jedno walne zgromadzenie Okręgu w dniu 28 marca 1926 r. 7 posiedzeń Zarządu Okręgowego, wchodzącej i wychodzącej korespondencji wraz z okólnikami załatwiono 565, kancelarja Okręgu czynną była codziennie od 9-ej rano do 3-ej popołudniu, instruktor udzielał porad technicznych w czwartek każdego tygodnia. Prace organizacyjne, lustracyjne i przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego prowadził Okręgowy Instruktor Ignacy Urbański. W roku sprawozdawczym przeprowadzone zostały następujące prace w myśl ustalonego programu przez Zarząd Związku Okręgowego: podstawowych lustracji 39, przeszkoleń 30, zreorganizowano 5 straży, nowozałożono 12 straży, prób sprawności przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego dokonano w ośmiu strażach, zbiorów gromadzkich 4. Kursy pożarnicze przeprowadzono: w Państwowej Wytwórni Broni w Radomiu od 18 do 23 stycznia 1926 r., uczestników kursu było 50; w Chorągwi Harcerstwa Pol. w Radomiu od 28 do 31 stycznia 1926 r., uczestników było 44; w Szkole Rzemiosł w Radomiu od 4 do 6 maja 1926 r., uczestników kursu było 40; Kursy dla oficerów straży z Okręgu w Radomiu od 25 do 27 maja 1926 r., uczestników kursu było 46; w Seminarjum Nauczycielskiem Męskim w Radomiu od 8 stycznia do 19 maja 1926 r., uczestników kursu było 13; w Szkole Rolniczej w Wacynie od 6 do 9 marca 1926 r., uczestników kursów było 23; w Szkole Technicznej w Radomiu od 24 do 27 marca 1926 r., uczestników kursu było 42. Razem przeprowadzono 7 kursów pożarniczych trzechdniowych, ogółem uczęszczało na powyższe kursy 258 słuchaczy, świadectw wydano 55, godzin wykładowych 210.

Zjazdów Rejonowych na terenie powiatu odbyło się sześć: I zjazd w Białobrzegach, uczestników w zawodach brało udział 84 reprezentowanych straży 4, ogółem osób 134; II zjazd w Jedlińsku, uczestników w zawodach brało udział 70, reprezentowanych straży 4, ogółem 170 osób; III zjazd w Przytyku, uczestników w zawodach brało udział 130, reprezentowanych straży sześć, ogółem osób 280; IV zjazd w Wolanowie, uczestników w zawodach brało udział 66, reprezentowanych straży 4, ogółem osób 121; V zjazd w Wierzbicy, uczestników w zawodach brało udział 122, reprezentowanych straży 5, ogółem osób 196; VI zjazd w Skaryszowie, uczestników w zawodach brało udział 130, reprezentowanych straży sześć, ogółem osób 300. Zjazdy ćwiczebne rejonowe miały te wybitne cechy, że przygotowano należycie prawie wszystkie straże do Zawodów Okręgowych, które odbyły się w dniu 20 czerwca 1926 r. w Radomiu, w zawodach tych uczestniczyło 567 strażaków, reprezentując 26 straży. Do zawodów stanęło 20 drużyn: wyróżniona I miejscem straż z Jedlińska—nagroda z P. D. U. W. hydronetka, II miejscem straż z Wierzbicy—nagroda z P. D. U. W. pas, pochwa, linka i zasznik, III miejscem straż ze Wsoli—nagroda z P. D. U. W. drabina przystawna. Poza konkursem strażackim straże z Polan i z Wierzbicy ćwiczyły z bronią (szermierką), wyróżniła się straż w Wierzbicy, nagroda ze Związku Okręgowego przyrzady Szkoły Strzelca. W dniu tym, t. j. 20.VI 1926 r. odbył się konkurs orkiestr, do konkursu stanęło trzy orkiestry ze Skaryszowa, Białobrzeg i Przytyka, wyróżniona została orkiestra ze Skaryszowa (dyplom). Wyróżnione dwie najlepsze drużyny strażackie na zawodach okręgowych w dniu 20.VI 1926 r. t. j. straże z Jedlińska i Wierzbicy zostały wysłane na koszt Związku Okręgowego na Zawody Wojewódzkie do Częstochowy w dniu 12.IX 1926 r. w liczbie 42 strażaków; straże te poza konkursem strażackim wyróżniły się ćwiczeniami z bronią

(szermierka) otrzymując ogólne uznanie całego Województwa.

W dniu 7.XI 1926 r. odbyły się zawody przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, w zawodach tych brało udział 15 oddziałów straży w liczbie 298 druhów. Zjazdów oficerskich w ciągu roku sprawozdawczym odbyło się sześć: I w Radomiu w dniu 21 marca 1926 r., uczestników było 42, reprezentowanych straży 20; II w Jedlińsku w dn. 15.VIII 1926 r. uczestników było 16, reprezentowanych straży 6; III w Wierzbicy 22.VIII 1926 r., uczestników było 24, reprezentowanych straży 6; IV w Skaryszowie 3.X 1926 r. uczestników było 14, reprezentowanych straży 5; V w Przytyku 10.X 1926 r. uczestników było 14, reprezentowanych straży 6; VI w Radomiu w dniu 28.X 1926 r. uczestników było 41, reprezentowanych straży 19.

Dane liczebne na dzień 31 grudnia 1926 r. przedstawiają się następująco: w powiecie radomskim jest czynnych 48 oddziałów straży pożarnych ochotniczych: jedna wielkomięjska z dwoma samodzielnymi oddziałami m. Radomia, jedna przemysłowa garbarni „Chrom”, dwie zakłady przemysłowych, t. j. Państwowej Wytwórni Broni i Państwowej Wytwórni Tytoniu w Radomiu, jedna Garnizonowa 72 p. p. w Radomiu, dwie małomiasteczkowe (Wyśmierzyce i Skaryszów) i 38 straży wiejskich. Ogólna liczba członków czynnych wynosiła 1590 druhów. Cwiczących w przysposobieniu wojskowym i wychowaniu fizycznym 588 druhów. Własne remizy posiadają 27 straży; 6 orkiestr i 7 sztandarów.

Stan taboru strażackiego wynosił na dzień 31.XII 1926 r. 73 sikawki przenośne, 3 sikawki czterokołowe, 24 wozy pogotowia i rekwizytowe w tym dwa pogotowia samochodowe miasta Radomia i Wytwórni Broni, 89 beczkowozów, 101 drabin, 195 bosaków, 3 hydronetki, 1 hydrofor, 60 wiader, 3 kotwice, 47 pochodni, 57 tub alarmowych, 2842 mtr. węża tłocznego i 214 mtr. węża ssącego. Ogólna suma wydatkowa przez straże na pożarnictwo w roku 1926 wynosiła 76032 zł. 93 gr., w tem straż radomska wydatkowała 58.386 zł. 11 gr. Suma rozchodowana przez magistraty na pożarnictwo wynosiła 60.954 zł. 72 gr. Suma rozchodowana na pożarnictwo z gminnych funduszy wynosiła 8.751 zł. 30 gr.

Przypada jedna straż na 4.864 mieszkańców, 667 nieruchomości i 36,87 lkm.² jeden strażak na 183 mieszkańców, 25 nieruchomości i na 1,39 klm.², jedna sikawka na 3072 mieszkańców, 421 nieruchomości i 23,3 klm.², jeden metr węża tłocznego na 82 mieszkańców, 11 nieruchomości i 0,62 klm.², jeden beczkowóz na 2.623 mieszkańców, 359 nieruchomości i 19,88 klm., jedna remiza na 8.648 mieszkańców, 1.185 nieruchomości i 65,55 klm. Wydatkowano na jednego strażaka 143 zł. 88 gr. na jednego mieszkańca z sum wydatkowanych na pożarnictwo wypadało w roku sprawozdawczym 78 gr. Nie posiadały sikawek 3 straże. Komisje przeciwpożarowe gminne zorganizowano we wszystkich gminach za wyjątkiem gminy Radom, najwięcej czynna była K. P. G. w Przytyku. Pożarów w roku sprawozdawczym było 58 zwykłych i 8 zbiorowych. Spalonych nieruchomości 133, budynków mieszkalnych 88, budynków gospodarczych 224. Ogólna suma odszkodowania z P. D. U. W. wynosiła 157.113 zł., a w roku 1925 pożarów było 76, spalonych nieruchomości 201, spalonych budynków mieszkalnych 141, gospodarczych 346. Ogólną sumą odszkodowania z P. D. U. W. wynosiła 252.899 zł. 23 gr., czyli że stan pożarów i odszkodowania w stosunku do 1925 roku znacznie się zmniejszył dzięki powiększeniu się liczby drużyn strażackich i odpowiedniemu wyszkoleniu technicznemu przez urządzone kursy i zjazdy strażackie.

W roku sprawozdawczym otrzymały zapomogi w postaci narzędzi strażackich i w gotówce od Związku Okręgowego następujące straże:

Białobrzegi: beczkę żelazną czterokołową, remont hydrofora, 10 mtr. węża tłocznego 3% i jeden komplet

podręczników wojskowych P. W. i W. F. Zwrot jednej sikawki do Związku Okręgowego.

Błotnica: 400 zł. dopłacono do przyznanej sikawki z P. D. U. W. jedną beczkę żelazną dwukołową, drabinę przystawną i jeden komplet podręczników P. W. i W. F.

Chomentów: sikawka dwukołowa, beczka żelazna dwukołowa, drabina przystawna, 15 mtr. węża tłocznego 2 cal.

Jedlińsk: 200 zł. na dokończenie wspinaczki, sikawka przenośna 4 cal., 1 komplet podręczników P. W. W. F., 30 mtr. węża tłocznego 2 cal., 4 mtr. węża ssącego. Zwrot starej sikawki czterokołowej do Związku Okręgowego

Jeżowa-Wola: sikawka dwukołowa, beczka żelazna dwukołowa, drabina przystawna, podręczniki wojskowe i 15 mtr. węża tłocznego 2 cal.

Kuczki: drabina przystawna.

Kaszów: 400 zł. na budowę remizy, jedna sikawka dwukołowa, beczka żelazna dwukołowa, drabina przystawna i 15 mtr. węża tłocznego 2 1/2 cal.

Lisów: 400 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. i drabina przystawna.

Maków: drabina przystawna.

Orońsk: 400 zł. na budowę remizy i wóz pogotowia.

Odechów: 600 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W.

Polany: komplet podręczników wojskowych.

Przytyk: Wóz pogotowia i komplet podręczników wojskowych.

Witaszyn Stary: sikawka czterokołowa używana.

Sucha: beczka dwukołowa żelazna, 15 mtr. węża tłocznego i 4 mtr. węża ssącego.

Czarna: 350 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W.

Ruda Wielka: 15 mtr. węża tłocznego 1 i 3/4 cal.

Tynica: 400 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. i podręczniki wojskowe oraz 200 zł. na budowę remizy.

Potworów: 500 zł. na budowę remizy, sikawka z Wyśmierzyce, dwukołowa beczka żelazna, drabina przystawna i jeden komplet podręczników wojskowych.

Wrzeszczów: 500 zł. na budowę remizy, beczka dwukołowa żelazna i drabina przystawna.

Radom - miasto: zamiana sikawki używanej na nową, 300 zł. dla orkiestry na wyjazd konkursowy do Częstochowy, jeden komplet podręczników wojskowych.

Radom - P. W. Broni: jeden komplet podręczników wojskowych.

Jastrząb: 100 zł. na pokrycie remizy, 450 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W., beczkę dwukołową żelazną.

Skaryszów: 400 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. remont jednej sikawki dwukołowej, wóz pogotowia, 15 mtr. węża tłocznego, 4 mtr. węża ssącego, zwrot 2 sikawek dwukołowych do Okręgu.

Stromiec: drabina przystawna, podręcznik wojskowy.

Wyśmierzyce: sikawka nowa przenośna, wóz pogotowia, komplet podręczników wojskowych.

Wsola: 500 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. 300 zł. na budowę remizy, beczka dwukołowa żelazna.

Wieniawa: 400 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. 100 zł. na wóz rekwizytowy, beczka dwukołowa żelazna

Wierzbica: 200 zł. na budowę wspinaczki, sikawka przenośna nowa, komplet podręczników wojskowych, 45 mtr. węża tłocznego, zwrot jednej sikawki używanej do Okręgu

Rzeczów: 200 zł. na budowę remizy, sikawka używana (z Wierzbicy).

Zakrzów: 15 mtr. węża tłocznego.

Wola - Zakrzewska: 200 zł. na dokończenie remizy, sikawka nowa przenośna wzamian używanej.

Modrzejowice: 400 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W.

Wolanów: 600 zł. dopłata do przyznanej sikawki z P. D. U. W. wóz pogotowia, komplet regulaminów wojskowych.

Ogólnie zapomóg w gotówce Związek Okręgowy udzielił 20 strażom na kupno sikawki i budowę remizy, najmniejsza zapomoga wynosiła 100 zł., największa 800 zł., pozatem wydano: 9 sikawek, 5 wozów pogotowia, 1 beczkę czterokołową, 10 beczek dwukołowych, 10 drabin, 280 mtr. węża tłocznego, 28 mtr. węża ssącego wyremontowano 5 sikawek i jeden hydrofor.

Ogólna suma rozchodowana przez Związek Okręgowy dla Straży na akcję pożarniczą 31.644 zł. 96 gr.

Zapomogi udzielono strażom z Okręgu w postaci narzędzi przez P. D. U. W. w Radomiu:

Tynica sikawkę za dopłatą 400 zł.

Błotnica sikawkę za dopłatą 400 zł.

Skaryszów sikawkę za dopłatą 500 zł.

Wolanów sikawkę za dopłatą 300 zł.,

Wieniawa sikawkę za dopłatą 500 zł.,

Odechów sikawkę za dopłatą 300 zł.,

Chomentów 1 bosak trójzębny i 4 bosaki lżejsze,

Jeżowa-Wola 1 bosak trójzębny, 3 bosaki lżejsze i pochodnia,

Wsola sikawkę za dopłatą 400 zł. i drabinę przystawną,

Przytyk sikawkę za dopłatą 300 zł.,

Jastrząb sikawkę za dopłatą 450 zł.,

Modrzejowice sikawkę za dopłatą 500 zł.,

Lisów sikawkę za dopłatą 500 zł.,

Radom miasto na kupno motorowej sikawki 4000 zł.,

Wyśmierzyce drabinę Szczerbowskiego,

Czarna sikawkę za dopłatą 450 zł.,

Jastrzębia sikawkę za dopłatą 450 zł.,

Maków 4 topory, 4 pochwy, 4 pasy zwykłe, 1 pas bojowy, 1 zatrzaśnik, 1 linka 15 metrów, 2 bosaki lżejsze,

Jedlińsk hydronetka,

Wierzbica 1 pas bojowy, 1 topór, 1 pochwa, 1 linka 15 metrów i 1 zatrzaśnik,

Domaniów sikawkę za dopłatą 400 zł.,

Potworów sikawkę za dopłatą 400 zł.,

Małęczyn-Stary sikawkę za dopłatą 400 zł.,

Podkanna sikawkę za dopłatą 400 zł.

Witaszyn - Stary 1 zatrzaśnik duży, 1 pas bojowy, 4 pasy zwykłe, 4 topory, 4 pochwy, 2 bosaki lżejsze, 1 drapacz, 1 pochodnia, 1 linka 15 metrów,

Sucha 12 metrów węża tłocznego i 2 bosaki lżejsze.

Zameczek 24 metry węża tłoczonego i 4 metry węża ssącego,

W roku sprawozdawczym P. D. U. W. Udzieliła 26 strażom zapomóg w postaci narzędzi strażackich na ogólną sumę zł. 12.700 dzięki poparciu Dyrektora miejscowego Oddziału PDUW druha inż. L. Fickiego, który jest zarazem vice-prezesem Związku Okręgowego.

Ogólnie w ciągu roku sprawozdawczym Straże Pożarne Okręgu Radomskiego otrzymały ze Związku Okręgowego i Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych 12.500 zł. dopłaty do sikawek i na budowę remizy, 20 szt. nowych sikawek przenośnych 4 c. sr., 7 sikawek używanych wyremontowanych 5 wozów pogotowia, 1 beczkę czterokołową żelazną, 10 beczek dwukołowych żelaznych, 1 drabinę Szczerbowskiego, 11 drabin przystawnych, 304 mtr. węża tłocznego, 32 mtr. węża ssącego, 5 sikawek, 1 hydrofon wyremontowany, 11 kompletów podręczników W. W. i W. F., 10 pasów, 15 bosaków, 1 pochodnia, 3 linki, 1 hydronetka, 8 toporów 8 pochew, 4 zatrzaśniki. Ogólna suma wydatkowano na pożarnictwo przez Związek Okręgowy i P. D. U. W. wynosiła 50.344 zł. 96 gr. Od dnia 1.XII do dnia 22.XII 1926 r., t. j. na przeciąg 3-ch tygodni Okręgowy Instruktor Ignacy Urbański został delegowany do Warszawy na kursy przeszkolenia instruktorów z całej R. P. celem ujednolajnienia pracy pożarniczej.

W dniu 12.III 1926 roku odbyła się w Radomiu dekoracja Prezesa Okręgu, druha Zygmunta Strzeszewskiego

złotym medalem zasługi za pracę pożarniczą na terenie Okręgu Radomskiego, które oklaskami przez obecnych zostało przyjęte.

Zabrał głos druh Piątek, proponując by złożyć piśmienne podziękowanie Dyrektorowi P.D.U.W. w Radomiu p. Fickiemu za przydzielenie strażom pożarnym narzędzi w tak pokażnej ilości. Obecni wniosek jednogłośnie przyjęli. Delegat straży z Białobrzegów wyraża w imieniu swej straży podziękowanie Zarządowi Okręgowemu za pomoc udzieloną straży pożarnej w Białobrzegach.

5. Sprawozdanie kasowe wygłosił druh Paszkowski, które w cyfrach przedstawia się następująco:

Przybód.		Rozchód.	
1. Pozostałość z 1925 r.	703.15	1. Pensja kancelisty, materiały piśmienne, rozjazdy członków Zarządu.	1025.43
2. Subsydjum od Sejmiku	30570.68	2. Na zasiłki dla straży pożarnych.	25869.80
3. Składki członków	983.—	3. Na zjazdy konkurs.	1486.45
4. Za druki, instr. i inne	306.52	4. Na kursy pożarn.	454.—
5. Od instruktora tytułem komornego za 1926 rok.	87.78	5. Składka członkowska dla Zw. Wojewódzkiego 50% od straży	451.—
6. Od Sejmiku na rzecz Związku Wojewódzkiego	6000.—	6. Remont lokalu dla instruktora	2000.—
7. Od P.D.U.W. w Radomiu subsydjum dla Straży Pożarnych	12700.—	7. Komrne za mieszkanie	87.78
		8. Inne wydatki (druki i książki)	270.50
		9. Pozostałość na 1927 r.	1006.17
		10. Składka członkowska Zw. Wojewódz.	500.—
		11. Utrzymanie instruktora	5000.—
		12. Na obronę akcji przeciwpożarowej	500.—
		13. Na subsydja dla straży od P.D.U.W.	12700.—
		Ogółem Zł.	51351.13
		Ogółem Zł.	51351.13

Sprawozdanie powyższe jednogłośnie zostało przez obecnych przyjęte.

6. Druh Wojdacki odczytał następujący protokół Komisji Rewizyjnej za rok 1926.

Komisja Rewizyjna Zarządu Okręgowego Straży Pożarnych powiatu radomskiego w osobach Józefa Wojdackiego i Marjana Pietrzykowskiego w dniu 16 marca 1927 roku przeprowadził rewizję ksiąg kasowych i dokumentów za rok 1926 i stwierdziła: pozycja dochodowa w sumie złotych trzydzieści dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt jeden, groszy trzynaście (32,651.13) i rozchodowy w sumie złotych trzydzieści jeden tysięcy sześćset czterdzieści cztery groszy dziewięćdziesiąt sześć (31,644.96) zgodne są z asygnacjami, jak również rozchody dokonane zostały zgodnie z uchwałami Zarządu Okręgowego i stan kasy w dniu 1-szym stycznia 1927 roku wynosi tysiąc sześć, groszy siedemnaście (1,006.17), który bez dyskusji został przyjęty.

Radom, dnia 17 marca 1927 r.

Weteran Narodowego Powstania 1863 r.

(—) Kapitan Józef Wojdacki.

(—) M. Pietrzykowski.

7. Instruktor pożarniczy druh Urbanski wygłosił następujące sprawozdanie z prac Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego prowadzonych przy Strażach Pożarnych Okręgu Radomskiego.

Praca przysposobienia wojskowego na terenie straży pożarnych Okręgu Radomskiego rozpoczęła się już na wiosnę 1925 roku, a więc jeszcze przed wydaniem okólnika w tej sprawie przez naczelne władze Związku, bądź z inicjatywy oficera instrukcyjnego przy P. K. U. Radom, jak np. w Białobrzegach, bądź też samorzutnie, jak to miało miejsce w Wierzbicy, naczelnik straży K. Daumas Ferje wakacyjne, a w związku z tem obozy letnie, prace te przerwały i dopiero od miesiąca października 1925 r. praca P.W. rozwinęła się na szerszą skalę.

Przepisy normalne

o urządzaniu i prowadzeniu kino-teatrów oraz o przechowywaniu kinematograficznej taśmy celuloidowej,

opracowane przez specjalną komisję, utworzoną przy Komitecie Techniczno-Budowlanym rosyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i zatwierdzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych dn. 8/21 ma a 1911 r., a na mocy dekretu Naczelnika Państwa w przedmiocie tymczasowych przepisów budowlanych na obszarach b. zaboru rosyjskiego z dn. 7 lutego 1919 r. (Dz. Praw № 14 poz. 172, „Rob. publ.” № 1) obowiązujące w Państwie Polskiem do czasu uchwalenia przez Sejm ogólnej państwowej ustawy budowlanej. (Przekład z rosyjskiego).

Zasady ogólne urządzenia.

§ 1. Kino-teatry mogą być urządzone w budynkach zarówno murowanych, jak i drewnianych. W budynkach murowanych nie wyżej, jak na pierwszym piętrze, a w drewnianych — tylko w przyziemiu.

Uwaga: Przyziemiem nazywa się taki lokal, którego podłoga albo znajduje się bezpośrednio na ziemi, albo też, jeśli ma suterene lub piwnicę, to nie przeznaczone ani do zamieszkiwania, ani do celów handlowo-przemysłowych.

§ 2. Zabrania się urządzania kino-teatrów w podziemiach, t.j. w takich lokalach, których poziom podłogi położony jest niżej powierzchni przylegającej ulicy lub podwórza.

§ 3. Jeżeli kino-teatr urządzony jest w specjalnym budynku, to winien być otoczony ze wszystkich stron przestronią niezabudowaną, szerokości nie mniej niż 5 sażeń (10,67 mtr.) i szerokości nie mniej niż 10 sażeń (21,34 mtr.), jeżeli kinematograf mieści się w namiocie (w budzie cyrkowej).

§ 4. Lokale kino-teatrów, znajdujące się w budynkach murowanych winny być oddzielone od sąsiednich lokalów ścianami kapitalnymi i winny odpowiadać miejscowym warunkom, wymagany przy urządzaniu teatrów, cyrków, sal dla zebrań publicznych.

Urządzenie wejść i wyjść.

§ 5. Schody, prowadzące do kino-teatrów, winny być: 1) z ogniotrwałego materiału, 2) klatki schodowe winny być ogniotrwałe i pokryte ogniotrwałymi stopami, 3) schody winny posiadać podwójne biegi bez stopni wachlarzowych, 4) winny być oświetlone oknami, wychodzącymi na zewnątrz, 5) powinny posiadać poręczę, jak z jednej, tak i z drugiej strony biegu. Szerokość biegów i podestów nie może być mniejsza jak 1 arsz. 12 werszków (1,24 mtr.). Każde schody tej szerokości wystarczają do przepuszczenia 150 widzów; przy większej szerokości schodów ilość przepuszczanej publiczności nie może być zwiększona.

§ 6. Każdy kino-teatr winien posiadać nie mniej niż dwa wyjścia na zewnątrz, lub też na dwie ogniotrwałe (§ 5) oddzielne klatki schodowe.

§ 7. Kino-teatry nie mogą być obsługiwane przez schody i wyjścia, które jednocześnie prowadzą do sal zebrań publicznych, klubów, wystaw, muzeów, szkół i t. p.

Stan pracy P.W. na pierwszego marca 1925 r. przedstawiał się następująco: prace prowadziło 9 oddziałów, udział 350 strażaków. w tem 30% w wieku przedpoborowym; personel kierowniczy jeden oficer rezerwy, 29 podoficerów, jeden oficer w stanie czynnym, trzech podoficerów zawodowych.

W miesiącu styczniu i lutym Związek Okręgowy wysłał 6-ciu strażaków na 6-cio tygodniowe kursy P.W. i W.F. do Warszawy. Ćwiczenia P. W. odbywały się co drugą niedzielę po cztery godziny w dwóch oddziałach w każdą niedzielę.

Po ukończeniu zimowego kursu P.W. i W.F. w Warszawie przybyło 6-ciu instruktorów P. W. strażaków, a w związku z tem intensywność tej pracy znacznie się wzmożła.

Stan pracy P. W. od 1 marca 1926 r. do 31 maja 1926 r. cokolwiek się rozszerzył, t. j. prace prowadziło już 15 oddziałów, ćwiczyło się 480 strażaków; personel kierowniczy: jeden oficer w stanie czynnym, szściu oficerów rezerwy, 40 podoficerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 6 absolwentów kursu P. W. i dwóch nauczycieli strażaków.

Stan pracy P. W. od 1 czerwca 1926 r. do 31 sierpnia 1926 r. ciągle się powiększał. Prace P.W. prowadziło 20 oddziałów, ćwiczyło 588 strażaków; personel kierowniczy: jeden oficer w stanie czynnym, 8 oficerów zawodowych, 52 podoficerów rezerwy, 7 absolwentów kursu P.W. i 3 nauczycieli.

W dniu 20 czerwca 1926 r. na zawodach okręgowych w Radomiu, poza konkursem ćwiczeń strażackich, straż z Polan i Wierzbicy ćwiczyły ćwiczenia pokazowe z karabinami (szermierka), zdobywając ogólne uznanie, wyróżniona zaś została straż z Wierzbicy.

W miesiącu lipcu wysłano znów jednego ze strażaków na sześciotygodniowe kursy strzeleckie do Skiernie-

wic, tak, że siły kierownicze Związku powiększyły się o jednego absolwentu P. W.

Stan pracy P. W. od 1 września 1926 r. do 30 listopada 1926 r. przedstawiał się następująco: prace P. W. prowadziło 24 oddziały, ćwiczyło 565 strażaków; personel kierowniczy: jeden oficer w stanie czynnym, 6 oficerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 50 podoficerów rezerwy, 7 absolwentów kursu P.W. i 5 nauczycieli.

W dniu 12 września 1926 r. na zawodach wojewódzkich straży wiejskich w Częstochowie, również poza konkursem ćwiczeń strażackich, straż z Wierzbicy i Jedlińska wyróżniły się ćwiczeniami z bronią.

W dniu 7 listopada 1926 r. odbyło się w Radomiu święto P.W. i W. F., w którym wzięły udział straż okręgu radomskiego. Stawiło się 15 drużyn w liczbie 298 strażaków. Na program święta złożyły się: zawody strzeleckie, lekkoatletyczne, marsz 10-ciokilometrowy, bieg 3 klm. oraz popisy z działu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Do ostrego strzelania zapisało się 44 strażaków, do marszu 10 klm. stanęło 11 zespołów strażackich po 13 ludzi, pozostali zaś do lekkoatletyki.

Wyniki z zawodów straży były następujące:

- 1) Straż z Wierzbicy Dyplom za ostre strzelanie — zespół czterech ludzi; za najlepsze strzelania — nagroda strażak Kotkowski z Wolanowa i Siadwil z Wrzeszczowa;
- 2) marsz 10 klm. z obciążeniem — zespół po trzynastu ludzi Dyplom — straż z Wytworni Broni Polan i Wieniawy;
- 3) bieg 3 klm. Nagroda — strażak Chodnikiewicz z Wytworni Broni i strażak Goździewski ze straży radomskiej;
- 4) bieg 100 mtr. Nagroda — strażak Paśniewski ze straży radomskiej;
- 5) skok w dal. Nagroda — strażak Paśniewski ze straży radomskiej.

§ 8. W lokalach kinematografu w przejściach i wyjściach niedopuszczalne są pośrednie stopnie i progi.

§ 9. Wszystkie drzwi w kino-teatrze winny otwierać się w kierunku wyjścia.

Urządzenie sali i innych pomieszczeń.

§ 10. Nie dozwolone jest zabijanie okien zasłonami, zamykanie kratami lub okiennicami.

§ 11. W kino-teatrze nie wolno jest zawieszać cze-
gokolwiek na drzwiach i oknach, z wyjątkiem rolet, za-
ciemniających widownię.

§ 12. Rzędy krzeseł, lub wogóle miejsca na widowni, powinny być mocno przytwierdzone do podłogi, połączone ze sobą, z pozostawieniem przejść, prowadzących do wyjść, z takiem wyrachowaniem, aby między dwoma przejściami w każdym rzędzie nie było więcej niż 12 miejsc, a między boczną ścianą i najbliższem przejściem nie więcej niż 12 miejsc, a między boczną ścianą i najbliższem przejściem nie więcej, niż 6 miejsc. Środkowe przejścia winny być szerokości nie mniej niż 2 arszyny (1,42 mtr.), a przejścia przy bocznych ścianach, jeżeli takowe wogóle się znajdują, nie mniej niż 1½ arszyna (1.07 mtr.).

§ 13. Wolne przejścia między rzędami, licząc od przedniego brzegu siedzenia jednego rzędu do tylnego siedzenia poprzedzającego rzędu, powinny mieć nie mniej niż 11 werszków (0,49 mtr.) szerokości, a głębokość siedzenia nie mniej niż 9 werszków (0,40 mtr.).

§ 14. Jeżeli budynki murowane posiadają przed-
sionki, to takowe winny być pokryte ogniotrwałymi stro-

pami i posiadać ogniotrwałe podłogi. Urządzanie wewnętrznych tamburów w przedsionkach jest wzbronione.

§ 15. Tam, gdzie niema centralnego ogrzewania, opalanie zwykłych pieców powinno być kończone na 4 godziny przed rozpoczęciem przedstawienia. Piece zwykłe winny być łączone z kanałami dymowymi lub głównymi rurami bez pomocy rur pośrednich i wogóle winny być utrzymywane w zupełnym porządku.

§ 16. Pomieszczenia kino-teatru, przeznaczone dla publiczności, powinny posiadać urządzenia wentylacyjne.

§ 17. W miejscach, gdzie są wodociągi, w pomieszczeniach kino-teatru powinny być urządzone hydranty pożarowe w takiej ilości i tak umieszczone, aby dowolne miejsce lokalu mogło być zalane strumieniem wody. Śrubunek hydrantów winien odpowiadać śrubunkowi miejscowych hydrantów pożarowych. Hydranty winny znajdować się w miejscach dostępnych, tak rozłożonych, aby droga odwrotu strażaka była zawsze zabezpieczona. Węże z wylotami winny być stale przykręcone do hydrantów i zawieszane tak, aby w każdej chwili mogły być użyte.

W tych miejscowościach, gdzie niema wodociągów, w pomieszczeniach kinematografu winny się znajdować przyrządy do gaszenia ognia, przechowywane w zupełnym porządku w określonym, dostępnym miejscu i nie używane do innych celów.

§ 18. W miejscowościach, gdzie są telefony lub sygnalizacja pożarowa, jedno z tych urządzeń winno znajdować się w lokalu kino-teatru.

§ 19. Wyliczenie pojemności kino-teatrów określa się w sposób następujący:

Po zakończeniu zawodów, a przed rozdaniem nagród, straż z Polan i Wierzbicy pod komendą druha K. Daumasa wykonały pokazowe ćwiczenia z bronią. Straż z Wytwórni Broni pod komendą druha Wrześniaka wykonała „grenadżerkę“.

Kierownikiem święta z ramienia straży Okręgu Radomskiego był instruktor okręgowy d-h I. Urbański.

Stan pracy P. W. na dzień 31 grudnia 1926 r. był następujący: prace P. W. prowadziło 27 oddziałów, ćwiczyło 632 strażaków; personel kierowniczy: 1 oficer w stanie czynnym, 4 oficerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 45 oficerów rezerwy, 7 absolwentów kursu P. W. i 9 nauczycieli.

Ogólnie w ciągu roku 1926 odbyto ćwiczeń 540 i 1/2 godzin P. W., 71 godzin ćwiczeń W. F., 126 i 1/2 godzin wykładów wojskowych, czyli razem w ciągu roku 1926 straż pożarna okręgu radomskiego, poświęciła 738 godzin pracy P. W. i W. F. Taki stan pracy upoważnia strażaków z okręgu radomskiego do mniemania, iż okólnik od naczelnych władz został przez nas wypełniony, że przez tę pracę jeszcze więcej my, strażacy, uspołeczniamy się, gdyż poza celem pomocy naszym bliźnim w wypadku pożaru myślimy również i o drugim, nie mniej ważnym, t. j. o gotowości bronięcia w razie potrzeby, granic R. P.

W miesiącu styczniu 1927 roku rozpoczął się 6-tygodniowy kurs P. W. przy 72 p. p., na który to delegowaliśmy 17 strażaków. reprezentujących 11 oddziałów straży, a od 31.1-1927 r. delegowaliśmy do Poznania 5 strażaków na czterotygodniowe kursy W. F.

Związek Okręgowy w roku ubiegłym zakupił 15 biłjoteczek wojskowych oraz 150 sztuk karabinów drewnianych do ćwiczeń P. W., które to zostały rozdane strażom.

W rozpoczętej tak dobrze — jak nam się wydaje — pracy P. W. nie ustaniemy, a przeciwnie, korzystając, że nam przybędzie kilkunastu nowych instruktorów P. W.

i W. F., pracy naszą rozszerzymy na wszystkie oddziały straży, których liczba w naszym Okręgu powiększyła się do 50 oddziałów.

7. Podczas dyskusji zabrał głos druh Szpoderski, prosząc o wyjaśnienie, dlaczego zmniejszyła się liczba oficerów w pracy P. W. i W. F. Wyjaśnienia udzielił druh Urbański, oświadczając, że wytwórnia broni P. W. i W. F. ćwiczy samodzielnie i dlatego liczba oficerów zmniejszyła się. Następnie zabrał głos druh Gombrowicz, proponując, by do prac P. W. i W. F. jaknajwięcej zjednać oficerów rezerwy, na co druh Instruktor Urbański wyjaśnił, że wszelki wysiłek w tym kierunku nie dał pożądanego celu, dodając, że oficerowie rezerwy uchylili się od prac P. W. i W. F. Na końcu dyskusji zabrał głos Prezes Okręgowego Zarządu druh Strzeszewski, oświadczając, że prace P. W. i W. F. pójdą naprzód, ponieważ Zarząd Okręgowy zajął się w tym celu wyszkoleniem instruktorów, którzy na powiecie rozpoczną systematyczną pracę. Zarząd Okręgowy dokłada wszelkich starań, by prace P. W. i W. F. stały na wysokości swego zadania, by w razie potrzeby każdy obywatel z bronią w ręku mógł stanąć i bronić granic Wolnej Rzeczypospolitej Polskiej, jednak tu olbrzymia część pracy spoczywa w rękach społeczeństwa, które w własnym interesie winno sprawę P. W. i W. F. traktować jako sprawę własnego honoru, zaś inteligencja o ile możliwości wszędzie i zawsze w tym celu siał winna propagandę i o ile możliwości rozjaśniać naszemu społeczeństwu doniosłe znaczenie P. W. i W. F.

8. Druh Paszkowski odczytał projekt preliminarza budżetu na 1927 r. Zebrani jednogłośnie zatwierdzili budżet na 1927 rok w następującej wysokości.

- pojemność pomieszczenia dla oczekującej publiczności określa się w stosunku 8 ludzi na jeden sześcian kwadratowy (0,57 mtr. kw. na jedną osobę);
- pojemność widowni określa się w zależności od rozłożenia miejsc i przejść;
- przy określaniu ilości publiczności, jaka może być przepuszczona przez schody, należy brać pod uwagę tylko te, z których publiczność uczęszczająca do kino-teatru rzeczywiście korzysta, schodów zaś mających charakter zapasowych, brać pod uwagę nie należy;
- wszystkie drzwi prowadzące do wyjść, jak również drzwi wyjściowe na zewnątrz, powinny być szerokości nie mniejszej, jak 1 arszyn 12 wershów (1,24 mtr.). Liczba i wymiary wyjść i schodów powinny odpowiadać ilości osób, jaką można dopuścić do pomieszczeń kino-teatrów, licząc zarówno widzów, jak i oczekującą publiczność.

Utrzymanie pomieszczeń.

§ 20. Dla oczekującej publiczności powinny być urządzone oddzielne pomieszczenia, przyczem w pomieszczeniach i przejściach, wiodących z widowni do wyjścia, w żadnym razie nie można dopuszczać podczas przedstawień do gromadzenia się publiczności, jak również do zastawiania przejść, korytarzy i wyjść meblami, ławkami, bufetami, wieszakami i t. p.

§ 21. Przechowywanie zwierchniej odzieży w przejściach i korytarzach, wiodących ku wyjściom, jest niedopuszczalne. Na ten cel, gdzie tego zachodzi potrzeba, winny być przeznaczone specjalne wygodne szatnie.

§ 22. Oświetlenie lokalu kino-teatru może być tylko elektryczne, lub za pomocą świec w latarniach, przyczem urządzenia oświetleniowe nie powinny być umieszczane niżej niż 3 arszyny (2,13 mtr.) nad poziomem podłogi.

U w a g a: Oświetlenie elektryczne winno być urządzone stosownie do obowiązujących przepisów Minist. Spraw Wewn.

§ 23. Przy wszystkich wyjściach z sal i pomieszczeń winny znajdować się w widocznych miejscach znaki z napisem dużymi literami „w y j ś c i e” i latarnie, oświetlające wyjścia na całej ich przysrzni

§ 24. Liczba dozwolonych miejsc na widowni, oraz ilość publiczności, oczekującej w specjalnych pomieszczeniach powinny być oznaczone wyraźnymi napisami zarówno na widowni, jak i w pomieszczeniu dla oczekujących.

Urządzenie i prowadzenie kabiny projekcyjnej.

§ 25. W budynkach murowanych kabina projekcyjna winna znajdować się za ścianą ogniotrwałą widowni, lecz w każdym razie nie na widowni.

W budynkach zaś drewnianych kabina projekcyjna winna znajdować się poza budynkiem w odstepie odeń nie mniejszym jak 1/2 arszyna (0,36 mtr.) i winna być urządzona zgodnie z § 28 niniejszych przepisów. Odstep powyższy może być przykryty materiałem ogniotrwałym dla ochrony przed deszczem lub śniegiem.

§ 26. W ścianie, za którą znajduje się kabina projekcyjna, zabrania się urządzania drzwi lub jakichkolwiek otworów, z wyjątkiem otworów, służących do przepuszczania światła.

Przychód.

Rozchód.

1. Saldo z 1926 r. . .	1006.17
2. Od Sejmiku . . .	23 250.—
2. Składka członkowska od Straży . . .	1 000.—
4. Na zasiłek z P.D.U.W. . .	15.000.—
5. Czynsz za mieszkanie instruktora . . .	600.—

1. Pensja kancelisty, prenumerata, porto, materiały piśmienne i rozjazdy członków Zarządu . . .	1 500.—
2. Na ogólną akcję przeciwpożarniczą do Związku Wojewódzkiego . . .	1.200.—
3. Utrzymanie Instruktora do Związku Wojewódzkiego . . .	5 300.—
4. Nagrody konkursowe i zjazdy . . .	2.500.—
5. Na urządzenie kursów pożarniczych . . .	2 500 —
6. Na prowadzenie przy strażach P. W. i W. F. . . .	1.000.—
7. Subsydja dla straży istniejących i nowozałożonych . . .	25.956.17
8. Na subsydja dla orkiestr . . .	300.—
9. Zwrot za mieszkanie dla Instruktora . . .	600.—

Ogółem Zł, 40,856,17

Ogółem Zł, 40,856,17

9. Przewodniczący Zebrania, zgodnie z porządkiem dziennym, poddaje pod głosowanie wybór członka Zarządu, 3 członków Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców, ogłaszając przerwę trzechminutową. Po skończonej przerwie przeprowadzono głosowanie, gdzie zebrani jednogłośnie przez aklamację wybrali do Zarządu Jerzego Gombrowicza, do Komisji Rewizyjnej druhow: Wojdackiego i Pietrzykowskiego, na zastępców druhow: Kamińskiego i Adamskiego.

10. W wolnych wnioskach zabrał głos druh Gombrowicz, składając podziękowanie Okręgowemu Zarządowi w ręce Prezesa druha Strzeszewskiego, Starosty Radomskiego, za intensywną i niestrudzoną pracę przy rozwoju pożarnictwa. W odpowiedzi Prezes Okręgowego Za-

rządu, druh Zygmunt Strzeszewski, w dalszym ciągu zachęca do pracy na polu pożarnictwa i proponuje, by pracę w gminach podzielić między kilka osób, gdyż na jednostki tak poważnego ciężaru kłaść nie można, ponieważ siły się wyczerpią i praca ich nie stanie się pożyteczną, choćby nawet z zamiłowaniem dalej chcieli pracować. Druh Przyjałkowski, Vice-Prezes Wojewódzkiego Zarządu, wyjaśnia cel Straży i cel indywidualnych członków, a zachęcając do dalszej pracy oświadcza, że zadaniem Naczelnika Straży jest przede wszystkim zjednać sobie drużynę, wyjaśnić cel każdego strażaka, by zrozumieli dążenie tych organizacji i pracowali wspólnie ideowo. Druh Naczelnik z Wolanowa wnosi o zmianę okólnika Nr. 24 i podwyższenie wynagrodzenie podczas przedstawień. W odpowiedzi Prezes Okręgowego Zarządu druh Zygmunt Strzeszewski wyjaśnił, iż Zarząd Straży winien wystąpić do Okręgowego Zarządu o podwyższenie opłat. W związku z tem Naczelnik Straży Radomskiej, druh Cywiński, oświadcza, że obowiązkiem strażaka jest być w każdym publicznem miejscu, a to w myśl okólnika Pana Wojewody, a nawet z własnego poczucia obywatelskiego i strażackiego, nie bacząc na wynagrodzenie i tam, w razie potrzeby nieść pomoc społeczeństwu.

Druh Mozał przedstawia sprawę organizowania orkiestr przy Strażach Pożarnych, jak również zachęcał już istniejące do szkolenia się.

Kończąc obrady, Prezes Okręgowego Zarządu druh Strzeszewski podziękował obecnym za przybycie na zebranie dzisiejsze, zebrani zaś za pracę intensywną Okręgowego Zarządu złożyli podziękowanie Prezesowi, druhowi Strzeszewskiemu, wznosząc okrzyk: „Niech żyje Zarząd Straży Pożarnych Okręgu Radomskiego na czele z Prezesem druhem Zygmuntem Strzeszewskim!”.

Na tem zebranie zakończono.

Przewodniczący *Ig. Rudzki.*

Sekretarze: *W. Adamski.*
B. Rajkowski.

§ 27. Kabina projekcyjna, winna posiadać ściany wewnętrzne, podłogi sufity i drzwi z materiału ogniotrwałego. **U w a g a:** Drzewo, obite z wewnątrz żelazem, jest dopuszczalne jedynie przy użyciu podkładu azbestowego lub wołokowego.

§ 28. Szerokość, długość, jak również i wysokość kabiny projekcyjnej, winny być nie mniejsze, niż 3 arszyny (2,13 mtr.), przyczem przejście między aparatem i ścianami kabiny z trzech stron nie może być węższe od 1 arszyna (0,71 mtr.).

§ 29. Kabina projekcyjna winna posiadać niezależne wychodzące na zewnątrz kanały dla przypyływu i odpływu powietrza, o przekroju na całej ich długości: dla odpływu nie mniej jak 18 werszków kw. (356 cm. kw.), a dla przypyływu nie mniej jak 8 werszków kw. (158 cm. kw.).

§ 30. Drzwi kabiny projekcyjnej, o wymiarach nie mniejszych jak 2½ arsz. × 1 arsz. (1,78 mtr. × 0,71 mtr.), powinny otwierać się na zewnątrz, mieć sprężynę i winny być urządzone w ścianie kabiny nawprost korbki aparatu. Drzwi, nie powinny mieć żadnych zamków lub zamknięć, oprócz zewnętrznej kłódki do zamykania kabiny, gdy nie ma przedstawień. Wygodne schody, prowadzące do kabiny, powinny być urządzone na zewnątrz kabiny.

§ 31. Otworów, przepuszczających światło lampy projekcyjnej i otworów do obserwacji nie może być więcej jak trzy, każdy o powierzchni nie większej, jak 4 werszki kw. (70 cm. kw.), przyczem wszystkie one powinny być oszklone i posiadać jedną wspólną metalową, automatycznie zamykającą się zasłonę.

§ 32. W kabinie projekcyjnej, oprócz źródła światła dla lampy projekcyjnej, niedopuszczalna jest obecność ja-

kiegokolwiek odkrytego ognia, nie wyłączając opalania pieców. W kabinie projekcyjnej winno znajdować się nie mniej, niż jedno wiadro z wodą.

§ 33. Palenie tytoniu, zapalanie świec w latarniach, wchodzenie osób postronnych i przechowywanie zbytecznych przedmiotów—jest w kabinie projekcyjnej wzbronione.

§ 34. W kabinach projekcyjnych dopuszczalne jest przechowywanie w danej chwili nie więcej jak 1500 metrów filmu w skrzynkach metalowych, obitych azbestem lub wołokiem.

Urządzenie aparatu do demonstrowania obrazów.

§ 35. Stosowanie aparatów, nie posiadających szpul odbiorczych do filmu, jest wzbronione.

§ 36. Każda lampa projekcyjna winna być zaopatrzona w zasłonę przed kondensatorem (szkło do wzmacniania światła).

§ 37. Wszystkie aparaty, stosownie do wyboru przedsiębiorcy, winny być zaopatrzone w przyrządy, zabezpieczające przed zapaleniem się filmu. Film nie powinien być umieszczany w szczelnie zamykanych futerałach.

§ 38. W lokalach, nie odpowiadających warunkom dla zakładów kinematograficznych, czasowe demonstrowanie kinematografu dopuszczalne jest tylko przy filmach niepalnych, przy zachowaniu §§ 40, 42, 44 i 49 niniejszych przepisów.

Urządzenie oświetlenia Kabiny Kino-teatru.

§ 39. Do demonstrowania kinematografu w lokalach, znajdujących się na tych ulicach miast lub osad, gdzie jest

Kursy Przysp. Wojskowego w Janowie i Przystajni.

Zgodnie z programem pracy na rok bieżący Powiatowy Komitet Wych. Fiz. i Przysp. Wojskowego wspólnie z Okręgowym Związkiem Straży Pożarnych urządził III-ci i IV-ty Kursy Przysposobienia Wojskowego w Janowie i Przystajni.

Kurs w Janowie zorganizowany został w dniach od 14 do 19 marca r. b. i odbywał się pod kierownictwem p. por. J. Rzeczkowskiego, przy współudziale instruktora pożarniczego p. St. Szwaji.

Na Kurs ten zgłosiły udział Straże Pożarne Ochotnicze: z Janowa 18 ludzi, ze Złotego Potoka—5, z Mokrzeszy—10, z Przyrowa—7, z Bolesławowa—5, z Olsztyna—2, z Zalesic—7, ze Staropola—8, ze Mstowa—6, z Zarębic—5, z Żorawia—2, oraz ze Zrębic—5, razem 12 Straży, w siłę 80 ludzi.

Z powyższej liczby całkowity Kurs ukończyło, wykazując następującą sprawność strzelecką: (wg. oceny kierownika Kursu): celującą—16 ludzi, bardzo dobrą—34, dobrą—23, dostateczną—3, niedostateczną zaledwie 1, oraz 1 kursista nie stanął do egzaminu strzeleckiego.

W sobotę dnia 19 marca r. b. odbyło się zakończenie Kursu w obecności Prezesa Powiatowego Komitetu W. F. i P. W. i Okręgowego Zw. Straży p. Starosty Kühna oraz delegatów Okręgu, w obecności których kursисти pod dowództwem swych instruktorów wykonali szereg ćwiczeń na rynku Janowskim z zakresu granadjerki, szermierki, oraz władania bronią, poczem p. Starosta Kühn wręczył najlepszym strzelcom nagrody, a mianowicie: I nagrodę w kwocie 25 zł. — otrzymał Sowiński Stefan, strażak ze Staropola, II nagrodę w kwocie 15 zł. — otrzymał Leśniak Józef, strażak ze Złotego Potoka, III nagrodę w kwocie 10 zł. — otrzymał Motłoch Józef, strażak z Zarębic.

Po rozdaniu nagród p. Starosta Kühn, przemówił do kursistów, wzywając ich do dalszej owocnej pracy na polu przysposobienia wojskowego, poczem przy dźwiękach or-

kiestry strażackiej z Janowa, odbyła się defilada oddziału P. W. przed Władzami.

Kurs w Przystajni odbył się w dniach 28 marca do 3 kwietnia r. b. pod kierownictwem p. kpt. J. Bojarskiego, oficera instr. P. W. przy pomocy instruktora pożarniczego p. St. Szwaji.

I ten kurs był kursem wyłącznie strażackim, albowiem inne organizacje P. W. członków swych nie przysłały.

Na kurs zgłosiło się 95 ludzi, a mianowicie: ze Straży Pożarnej Ochotniczej w Przystajni — 20 ludzi, w Pan-kach — 8, Truskolasach — 17, Borze Zajacińskim — 10, Długim Kacie — 4, Pily — 9, Ługów-Radłów — 4, ze Straży w Górkach-Stanach — 1 i Kamińsku — 10.

Przy zakończeniu Kursu sprawność strzelecką wykazało wg. oceny oficera instrukcyjnego: celującą — 23 ludzi, bardzo dobrą — 28, dobrą — 10, dostateczną — 7, słabą — 1, niedostateczną — 1, pozostali zaś kursисти na strzelnicy nie stawiali.

Z pośród stawających na strzelnicy 21 było b. wojskowych, pozostali zaś bądź w wieku przedpoborowym, bądź też w wojsku polskim nie służyło.

Za najlepsze strzelanie przyznane zostały nagrody: I-szą nagrodę w postaci 25 złotych — druhowi Andrzejowi Szprysze z Truskolas, II-gą nagrodę w postaci 15 zł. — druhowi Józefowi Rabędzie z Przystajni i III-cią nagrodę w postaci 10 złotych — druhowi Franciszkowi Wieczorkowi z Pily.

Ponadto zdobywca I-ej nagrody d-h Andrzej Szprycha, otrzymał od Dowództwa 7-ej dywizji piechoty dodatkową nagrodę w kwocie 10 złotych.

Uroczyste zakończenie Kursu odbyło się w niedzielę 3 kwietnia r. b. w obecności przedstawicieli Władz Wojskowych p.p. mjra Wielguta i mjra Meijera i inspektora samorządu gminnego p. Z. Strusińskiego.

Po nabożeństwie, w czasie którego podniosło kazanie okolicznościowe wygłosił miejscowy ks. proboszcz Żor, na temat prac przysposobienia wojskowego, odbyła się defilada oddziałów P. W. przed przybyłymi Władzami, po-

prąd elektryczny do użytku publicznego, nie wolno używać innego źródła światła, jak elektryczne.

Tam zaś, gdzie niema prądu elektrycznego, dopuszczalne jest korzystanie z innych źródeł światła, z wyjątkiem acetyleny.

§ 40. Przyrządy i materiały, służące do zasilania źródeł światła, winny znajdować się poza kabiną i poza lokalem kinematografu. Ich pomieszczenia winny być zbudowane z materiału niepalnego (dopuszczalne są pomieszczenia w ziemi) z odstępem nie mniejszym, niż 2 saż. (4,27 mtr.) ze wszystkich stron.

Przyrządy i materiały, służące do wytwarzania światła, winny być zawarte w niepalnych pomieszczeniach.

§ 41. Stosowanie w pomieszczeniach kinematografu prądów elektrycznych o napięciu ponad 250 volt jest wzbronione.

§ 42. Lampy żarowe w korytarzach, przedsionku i na schodach, winny być włączone do 2-ch oddzielnych obwodów z tablicy rozdzielczej, znajdującej się poza kabiną projekcyjną. aby niesprawność działania w jednej grupie lamp nie oddziaływała na drugą. Wyłączniki i bezpieczniki winny znajdować się w jednym miejscu i nie być dostępnymi dla publiczności, t. j. winny znajdować się w zamkniętych, niepalnych skrzynkach.

§ 43. Wszystkie bezpieczniki z niezasłoniętym topiącym się drutem, powinny być umieszczone poza kabiną i widownią.

§ 44. Wszystkie przewodniki w miejscach dostępnych dla publiczności powinny być zabezpieczone od uszkodzeń mechanicznych przez trwałe pokrycia.

§ 45. W tej części obwodu, która znajduje się wewnątrz kabiny projekcyjnej, wszystkie przewodniki winny posiadać izolację z gumy wulkanizowanej (izolacja Hooper'a). Przewodniki sznurowe są wzbronione.

§ 46. Jeżeli przy rzucaniu obrazów na ekran korzysta się z prądu stałego przy pomocy przetwornic lub jakichkolwiek innych przyrządów, to winny one być zainstalowane w oddzielnym pomieszczeniu niedostępnym dla publiczności, z zachowaniem przepisów, dotyczących takich instalacji.

§ 47. Oporniki winny posiadać siatkowe, metalowe futerały.

U w a g a: Stosowanie płynnych oporników jest wzbronione.

§ 48. Odkryte wyłączniki powinny działać momentalnie t. j. nie powinny tworzyć iskry.

Przepisy o zachowaniu taśmy celuloidowej.

§ 1. Sprzedaż taśm celuloidowych winna odbywać się w sklepach, biurach, składach przy nich i w składach specjalnych.

§ 2. Detaliczna sprzedaż taśm celuloidowych jest dopuszczalna przy zachowaniu następujących warunków:

- a) w sklepach i biurach wolno przechowywać ogółem nie więcej, jak 4500 metrów taśmy;
- b) taśmy celuloidowe winny być przechowywane w specjalnych blaszanych futerclach, wielkość których odpowiada długości taśm;
- c) w wystawach sklepowych nie wolno umieszczać więcej, jak pół funta taśmy celuloidowej.

czem przemówieniami pp. mjr Wielguta i Strusińskiego Kurs został zakończony.

Dodać należy, że zarówno Kurs w Janowie jak i w Przystajni urządzony został przy wydatnej pomocy miejscowych władz samorządowych, staraniem i na koszt których wszyscy pozamiejscowi uczestnicy Kursów otrzymali całkowite wyżywienie i zakwaterowanie.

Rezultaty osiągnięte na wszystkich urządzanych do tychczas Kursach P. W. w roku bieżącym t. j. w Krzepicach, Kłobucku, Janowie i Przystajni są — według opinii Władz wojskowych — w zupełności zadawalniające, obowiązkiem przeto Naczelników Straży Pożarnych i kierowników innych organizacji P. W. jest obecnie staranie się o to, ażeby wiadomości zdobyte przez kursistów wszczepiali oni w kolegów swych, nie mogących przejść tego przeszkolenia i ażeby praca na polu przysposobienia wojskowego zawrzała wśród organizacji, latem bowiem tego roku wypadnie zdać wszystkim organizacjom egzamin ze swej pracy na tem polu, odnosi się to zwłaszcza do drużyn strażackich, których tegoroczne zawody strażackie połączone będą z manewrami przysposobienia wojskowego.

Przysposobienie Wojskowe w Strażach Pożarnych Okręgu Radomskiego.

Praca przysposobienia wojskowego na terenie straży pożarnych Okręgu Radomskiego rozpoczęła się już na wiosnę 1925 r., (a więc jeszcze przed wydaniem okólnika w tej sprawie przez naczelne władze Związku), bądźto z inicjatywy oficera instrukcyjnego przy P. K. U. Radom, jak np. w Białobrzegach, bądź też samorzutnie, jak to miało miejsce w Wierzbicy przez naczelnika straży K. Dauma's. Ferje wakacyjne, a w związku z tem obozy letnie, prace te przerwały i dopiero od miesiąca października 1925 r. praca P.W. rozwinęła się na szerszą skalę.

§ 3. Składy przy sklepach i biurach powinny być urządzone w piwnicach, zbudowanych z materiałów ogniotrwałych, pod masywnymi sklepieniami (nie betonowymi) i z podłogą z płyt lub asfaltu. Wejścia do tych piwnic powinny być zupełnie niezależne z podwórza lub z ulicy.

Zabrania się urządzania połączeń między podobnymi składami i schodami obsługującymi mieszkania lub same mieszkania. W składach powinny być odpowiednie przewody wyciągowe o wymiarach 6×6 werszków ($0,27 \text{ mtr.} \times 0,27 \text{ mtr.}$), lub dwa przewody po 3×6 werszków ($0,13 \text{ mtr.} \times 0,27 \text{ mtr.}$) Przewody te nie powinny mieć połączenia z przyległymi lub wyżej leżącymi pomieszczeniami, lecz winny wychodzić ze składu bezpośrednio na zewnątrz. Jeżeli przewód wyciągowy nie działa bez ciągu pobudzającego, to winien być urządzony wentylator. W składach winny znajdować się przewody do dopływu świeżego powietrza; przewody te winny być założone w grubości ściany i posiadać taką formę, ażeby zzewnątrz nie było można nic wrzucić do składu. Składy nie mogą posiadać ogrzewania. Powinny one być obowiązkowo oświetlane elektrycznością przy zastosowaniu lamp żarowych z korkowymi bezpiecznikami. Wyłączniki winny być urządzone poza składem. Składy bez takiego oświetlenia są niedozwolone. Do składów powinna być doprowadzona woda. Okna i drzwi składu powinny otwierać się na zewnątrz, a drzwi muszą być z obydwóch stron obite żelazem. Obsługiwać składy mogą tylko osoby, które ukończyły 21 lat.

§ 4. W składach, przy sklepach i biurach dopuszczalne jest przechowywanie nie więcej jak 20.000 metrów taśmy kinematograficznej. Dla przechowywania 20.000 me-

Stan pracy P. W. na pierwszego marca 1926 r. przedstawiał się następująco: prace prowadziło 9 oddziałów, udział 350 strażaków w tem 30% w wieku przedpoborowym; personel kierowniczy jeden oficer rezerwy, 29 podoficerów, jeden oficer w stanie czynnym, trzech podoficerów zawodowych.

W miesiącu styczniu i lutym, Związek Okręgowy wysłał 6-ciu strażaków na 6-cio tygodniowe kursy P. W. i W. F. do Warszawy. Ćwiczenia P. W. odbywały się co druga niedziela po cztery godziny w dwóch oddziałach w każdą niedzielę.

Po zakończeniu zimowego kursu P. W. i W. F. w Warszawie, przybyło nam 6-ciu nowych instruktorów P.W. strażaków, a w związku z tem intensywność tej pracy znacznie się wzmogła.

Stan pracy P. W. od 1 marca 1926 r. do 31 maja 1926 r. cokolwiek się rozszerzył t. j. prace prowadziło już 15 oddziałów, ćwiczyło 480 strażaków; personel kierowniczy: jeden oficer w stanie czynnym, sześciu oficerów rezerwy, 40 podoficerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 6 absolwentów kursu P.W. i dwóch nauczycieli strażaków.

Stan pracy P.W. od 1 czerwca 1926 r. do 21 sierpnia 1926 r. ciągle się powiększa. Prace P. W. prowadziło 20 oddziałów, ćwiczyło 589 strażaków; personel kierowniczy: jeden oficer w stanie czynnym, 8 oficerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 52 podoficerów rezerwy, 7 absolwentów kursu P.W. i 3 nauczycieli.

W dniu 20 czerwca 1926 r. na zawodach okręgowych w Radomiu poza konkursem ćwiczeń strażackich, straż z Polan i Wierzbicy wykonały pokazowe ćwiczenia z bronią. Straż z Wytówni Broni pod komendą druha Wrześniaka „grenadjerkę“.

Kierownikiem święta z ramienia Straży Okręgu Radomskiego był instruktor okręgowy druh I. Urbański.

Stan pracy P.W. na dzień 31 grudnia 1925 r. prace P.W. prowadziło 27 oddziałów, ćwiczyło 632 strażaków; personel kierowniczy: 1 oficer w stanie czynnym, 4 ofi-

trów taśmy celuloidej, piwnica powinna mieć pojemności nie mniej jak 5 sażeń sześciennych, (48,56 mt. sześć.)

§ 5. Taśmy celuloidej w składach przy sklepach i biurach powinny być przechowywane w skrzynkach metalowych o pojemności nie większej jak $\frac{1}{2}$ arszyna sześć. każda = $1 \times 1 \times 0,5$ arsz. (0,17 mt. sześć. = $0,71 \times 0,71 \times 0,36$ mtr.).

§ 6. Przechowywanie celulojowych taśm kinematograficznych w ilościach do 200,000 metrów jest dopuszczalne tylko w specjalnych składach zbudowanych z materiałów niepalnych, z taką podłogą i lekkim niepalnym pokryciem w budynku niezależnym, w odstępach 10 sażeń (21,34 mtr.) od sąsiednich budynków i miejsc zamieszkałych. Składy takie powinny mieć okno na wysokości ziemi i drzwi obite żelazem. Drzwi i okna powinny otwierać się na zewnątrz. W składzie zabrania się urządzania ogrzewania i oświetlenia, wstęp zaś do składu dozwolony jest osobom, mającym nie mniej jak 21 lat i przy świetle dziennym. W składzie winny znajdować się przewody wyciągowe i dopływowe o dostatecznych wymiarach, urządzone w ten sposób, aby w nie nic wrzucić nie było można.

U w a g a: Urządzenie specjalnych składów dla przechowywania celulojowych taśm kinematograficznych w ilościach od 20,000 do 200,000 metrów winno odpowiadać wymaganiom artykułów 742—765 Ustawy Górniczej (t. VII zbioru praw. wyd. 1900 r.).

§ 7. W pomieszczeniach, wskazanych w §§ 3 i 6, wzbronione jest palenie tytoniu, wchodzenie z ogniem i wogóle obecność odkrytego ognia.

cerów rezerwy, 2 podoficerów zawodowych, 45 podoficerów rezerwy, 7 absolwentów kursu P.W. i 9 nauczycieli.

Ogólnie w ciągu roku 1926 odbyto ćwiczeń 540 i 1/2 godz. P. W., 71 godz. ćwiczeń W. F. 126 i 1/2 godz. wykładów wojskowych czyli, że razem w ciągu roku 1926 straż pożarne okręgu radomskiego poświęciły 738 godz. pracy P. W. i W. F. Taki stan pracy P. W. upoważnia strażaków z Okręgu Radomskiego do mniemania, iż okólnik od naczelnych władz został przez nas wypełniony, że przez tą pracę jeszcze więcej my strażacy uspołeczniamy się, gdyż poza celem pomocy naszym bliźnim w wypadku pożaru myślimy również o drugim nie mniej ważnym zadaniu t. j. o gotowości bronienia w razie potrzeby granic R. P.

W miesiącu styczniu 1927 r. rozpoczął się 6-cio tygodniowy kurs P.W. przy 72 p.p., na który to delegowaliśmy 17 strażaków reprezentujących II oddziałów straży, a od 31 stycznia 1927 r. delegowaliśmy do Poznania 5 strażaków na 4-o tygodniowe kursy W.F.

Związek Okręgowy Straży Pożarnej w r. ub. zakupił 15 biblioteczek wojskowych oraz 150 szt. karabinów drewnianych do ćwiczeń P. W., które to zostały rozdane strażom.

W rozpoczętej tak dobrze jak nam się wydaje pracy P. W. nie ustaniemy, a przeciwnie, korzystając, że nam przybędzie kilkunastu instruktorów P. W. i W. F., pracę naszą rozszerzymy na wszystkie oddziały straży, których liczba w naszym Okręgu powiększyła się do 50 oddziałów.

Instr. Pożarn. I. *Urbański.*

Z OKRĘGU KIELECKIEGO.

Staraniem Związku Okręgowego Straży Pożarnych pow. Kieleckiego w czasie od 6—13 marca odbyły się po raz pierwszy w Kielcach 8-dniowe kursy dla oficerów Straży Pożarnych pow. Kieleckiego.

Słuchacze podlegali obowiązującemu regulaminowi i zostali skoszarowani w lokalu Straży Kieleckiej, przyczem pościel dostarczył 4 p. p. Leg.

Dzięki subwencji Wydziału Powiatowego kursисти otrzymali bezpłatnie całkowite zaprowiantowanie w świetlicy podoficerskiej 4 p. p. Leg. W dniu 13 b. m. w obecności Prezesa Okręgu p. Starosty Sierednickiego, wykładowców i zaproszonych gości, odbył się egzamin. Następnie tegoż dnia odbyło się w świetlicy podoficerskiej zamknięcie kursów i skromne przyjęcie, na którym wygłoszono kilka toastów na cześć Rzeczypospolitej Polskiej, p. Wojewody Kieleckiego, p. Dowódcy 4 p. p. Leg. i innych.

Egzamin złożyło z bardzo, naogół, dodatnim rezultatem 15 kursistów, którym Okręg ofiarował znaki oficerskie, korporacyjne.

Dobry wynik egzaminów, otrzymanie znaków oficerskich, przyjęcie przez Okręg — wytworzyły podniosły nastrój wśród kursistów, to też powracali oni pod swoje strzechy rodzinne z tem radosnem przeświadczeniem, że są pierwszymi wyszkolonymi pionierami obywatelskiej pracy strażackiej na terenie naszego powiatu.

Jednocześnie Zarząd Okręgu składa serdeczne podziękowanie Wydziałowi Powiatowemu, Dowództwu 4 p. p. Leg., Straży Pożarnej Kieleckiej, Zarządowi Świetlicy Podoficerskiej, Pp. Wykładowcom i Tym Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do pomyślnego przeprowadzenia kursów.

K. Jurkowski.

Z OKRĘGU OPATOWSKIEGO.

Staraniem Okręgowego Związku Straży Pożarnych pow. Opatowskiego w czasie od 6—13 marca r. b. odbył się w Ostrowcu 8-dniowy kurs pożarniczy pod kierownictwem instruktora pożarniczego d-ha Władysława Urbańskiego.

Chęć zdobycia podstawowej wiedzy strażackiej dla dobra własnego i społeczeństwa, ściągnęła na powyższy kurs 70 słuchaczy reprezentujących 21 straży. Niektórzy druhowie szli pieszo do Ostrowca z odległych okolic powiatu, utrzymując się na kursie na własny koszt.

Przy udziale orkiestry straży Ostrowieckich Zakładów, po odbytem nabożeństwie w miejscowym kościele, udano się do nowowypbudowanej świetlicy Straży Ostrowieckiej, gdzie drużyna-prezes Okręgu Starosta Stanisław Kaucki, podniosłem przemówieniem swoim otworzył kurs.

Wykładowcami na kursie byli: instruktor poż. Władysław Urbański, Władysław Weinberger, naczelnik Straży Ostrowieckiej i członek Zw. Woj. ks. kan. Wacław Wodecki, kapelan Straży, d-r Mieczysław Karwacki, kpl. Adam Pasiewicz, ofic. instr., sierż. Wiewiórkowski, podof. instr. i felczer Wieczorek.

Komisję Egzaminacyjną, oprócz wyżej wymienionych prelegentów, zaszczycili swą obecnością prezes Okręgu starosta d-h Stanisław Kauci i inspektor Józef Drzewiecki. Kursисти wykazali naogół wyszkolenie b. dobre.

Drużyna, pod dowództwem instruktora Urbańskiego, przeprowadziła ćwiczenia taktyczne na obiektach koszar P. K. U.

Na zakończenie przemawiali druhowie: prezes starosta Kaucki, inspektor J. Drzewiecki i instruktor Wł. Urbański, zachęcając strażaków do wytrwałej pracy i szerzenia zdobytej wiedzy w swoich drużynach.

Wł. Urbański.

Z OKRĘGU IŁŻECKIEGO.

W dniu 20.III 1927 r. w Iłży odbyło się Walne Zebranie Związku Okręgowego Straży Pożarnych pow. Iłżeckiego.

Na zebraniu było reprezentowanych 14 Straży. Posiedzenie zagał Prezes Okręgu pan Starosta Konopacki stwierdzając, że praca na terenie Okręgu w stosunku do roku ubiegłego posunęła się daleko naprzód. Następnie odczytał porządek dzienny i oddał przewodnictwo wybranemu przez zebranych na przewodniczącego, Prezesowi Straży Iłżeckiej panu sędziemu Gantnerowi. Zgodnie z ułożonym porządkiem dziennym przystąpiono do obrad.

Po przemówieniu pana mjr. Stawarza oficera P. W. wywiązała się dłuższa dyskusja rezultatem której było uchwalenie przystąpienia wszystkich Straży do podjęcia prac P. W. i W. F. w swych oddziałach. Jednym z najważniejszych punktów obrad było składanie ustnych a następnie pisemnych sprawozdań poszczególnych Straży. Sprawozdaniem takim niektórzy byli wprost zaskoczeni i nic dziwnego, że nie złożyli tak jak winny były one być złożone. Jedno z najlepszych sprawozdań złożyła Straż Fabryczno-Ochotnicza ze Starachowic i Straż Ochotnicza z Ciepeliowa. Sprawozdania takie mają duże znaczenie dla rozwoju straży, gdyż uczą a jednocześnie zapoznają się z pracą swych sąsiadów i trudami przy jakich zdobyte były fundusze na prowadzenie organizacji.

W wolnych wnioskach postanowiono wezwać Zarząd do wystosowania ankiety do wszystkich Straży w sprawie dostarczania koni do poiarów i po zebraniu materiału wystąpić do miarodajnych Władz o uregulowanie tej sprawy jednakowo w całym powiecie, drogą wydania odnośnych zarządzeń Urzędowi Gminnym i Magistratom.

K. Jurkowski instr.

**ZWIĄZEK OKRĘGOWY
STRAŻY POŻARNYCH**
w Radomiu.
№ 654.

Radom, dnia 3 marca 1927 roku.

Sprawozdanie z prac przysposobienia wojskowego za czas o 1-go stycznia do 28-go lutego 1927 roku.

L. porządkowa	1		2		3					4			5			6								UWAGI
	Stowarzyszenie	Miejscowość	Ilość członków w/g lat					Ilość odbytych ćwiczeń w. m. czasu			Strzelanie			Personel kierowniczy										
			16 — 18	18 — 21	21 — 30	30 — 45	Razem	Godzin P. W.	Godzin W. F.	Wykładów wojskowych	Ilo strzelało	Ilość wystrze- lonej amunicji	0/0 wypełnień warunków	Oficerów w sta- nie czynnym	Oficerów rezerwy	Podoficerów zawodowych	Podoficerów rezerwy	Absolwentów kursu P. W.	Absolwentów kursu W. F.	Nauczyci i in- nych si fizyczn.				
1	Straż Pożarna	Skaryszów	1	5	11	4	21	2	2	10	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—			
2	"	Maków	—	6	10	1	17	4	—	7	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1			
3	"	Odechów	—	6	7	9	22	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—			
4	"	Modrzejowice	—	4	10	4	18	4	—	10	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—			
5	"	Zakrzów	—	4	10	4	17	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—			
6	"	Zakrzewska Wola	—	4	10	2	16	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—			
7	"	Przytyk	—	1	9	12	22	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—			
8	"	Wrzeszczów	8	—	10	2	20	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—			
9	"	Potworów	1	3	5	7	16	3	6	8	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1			
10	"	Jastrząb	—	10	14	—	24	8	6	8	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2			
11	"	Polany	—	13	8	—	21	4	—	4	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—			
12	"	Wyśmierzyce	8	1	3	—	12	7	2	2	—	—	—	—	1	—	2	2	1	1	—			
13	Stowarz. młodzieży	Redlin	4	3	1	—	8	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—			
14	Straż Pożarna	Wolanów	1	4	16	3	24	2	2	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1			
15	"	Wieniawa	—	8	4	4	16	24	—	4	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	2			
16	"	Jeżowa Wola	1	5	10	2	18	4	—	4	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1			
17	"	Jedlińsk	8	2	15	—	25	7	—	7	—	—	—	—	1	—	5	1	—	—	—			
18	"	Wsola	6	7	7	—	20	8	4	4	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—			
19	"	Blotnica	2	9	12	—	23	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—			
20	"	Białobrzegi	1	8	10	10	29	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—			
21	"	Sucha	—	4	5	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
22	"	Wierzbica	1	4	19	3	27	6	—	—	—	—	—	—	1	—	4	2	—	—	—			
23	"	Orońsko	5	2	8	7	22	10	—	4	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—			
24	"	Radom	13	11	23	42	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	—			
25	"	Chomentów	1	12	12	2	27	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—			
26	"	Ruda-Wielka	8	11	1	20	40	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1			
27	"	Kaszów	1	10	12	8	31	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—			
28	"	Bartodzieje	1	6	6	1	14	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—			
29	"	Rzeużków	2	8	8	3	21	4	—	6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—			
30	"	Plec	3	8	15	3	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1			
31	"	Lisów	2	8	5	—	15	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—			
OGÓŁEM			78	187	296	152	713	131	24	97					1	9	2	47	25	5	14			
Instruktor Pożarniczy Ign. Urbański.			Prezes Zarządu Z. Strzeszewski.								Sekretarz J. Paszkowski.													

Instruktor Pożarniczy
Ign. Urbański.

Prezes Zarządu
Z. Strzeszewski.

Sekretarz
J. Paszkowski.

Odznaczenia.

I. Rada Naczelna Głównego Związku przyznała:

1. Złoty Krzyż za ratowanie ginących:

Stanisławowi Krzemińskiemu, naczelnikowi Straży w Olsztynie.

2. Srebrny Krzyż za dzielność i odwagę:

Ludwikowi Wieprzyckiemu, zastępcy dowódcy Straży w Włodowicach.

II. Zarząd Głównego Związku Straży Pożarnych Rzplitej Polskiej przyznał:

A. Złote medale zasługi:

1. Staroście Kazimierzowi Kühnowi, prezesowi Okręgu Częstochowskiego.

2. Dyrektrowi inż. Włodzimierzowi Krzyżanowskiemu, naczelnikowi Okręgu kolejowego.

B. Srebrne medale zasługi:

1. Inż. Józefowi Telatyckiemu, sekretarzowi Okręgu Opoczyńskiego.

2. Inż. Leonardowi Bilińskiemu, vice-naczelnikowi Okręgu kolejowego w Radomiu.

3. Sędziemu Marjanowi Jagminowi, członkowi Zarządu Okręgu opoczyńskiego.

4. Teodorowi Pakosińskiemu, członkowi Zarządu Okręgu kozienickiego.

5. Waleremu Kalafarskiemu, członkowi Zarządu Okręgu miechowskiego.

6. Władysławowi Sarnowiczowi, członkowi Zarządu Okręgu miechowskiego.

7. Dr. Feliksowi Przypkowskiemu, założycielowi Straży w Jędrzejowie.

8. Józefowi Kubickiemu, b. naczelnikowi Straży w Zawierciu.

9. Stanisławowi Wojdackiemu, naczelnikowi Straży w Wolbromiu.

C. Brązowe medale zasługi:

1. Czesławowi Millerowi, prezesowi Straży w Olsztynie.

2. Władysławowi Krajewskiemu, naczelnikowi Straży w Skarżysku.

3. Władysławowi Lesiakowskiemu, plutonowemu Straży w Końskich.

4. Franciszkowi Popiołkiewiczowi, plutonowemu Straży w Końskich.

5. Tomaszowi Słomce, dowódcy Oddziału w Chmielniku.

6. Wacławowi Hiżyckiemu, dowódcy Oddziału w Chmielniku.

7. Janowi Kośmidrowi, vice-naczelnikowi Straży w Iwanowicach

8. Józefowi Misce, naczelnikowi Straży w Iwanowicach.

9. Władysławowi Brożynie, prezesowi Straży w Iwanowicach.

10. Stanisławowi Góralczykowi, członkowi Zarządu Straży w Iwanowicach i członkowi Zarządu Okręgu miechowskiego.

III Zarząd Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego przyznał:

Srebrny medal zasługi:

Janowi Kozłowskiemu, vice-naczelnikowi Straży w Miechowie, wzamian za posiadany medal za długoletnią i nieskazitelną służbę

Na wniosek poszczególnych Okręgów przyznano:

Srebrny Krzyż

za dzielność i odwagę wzamian za posiadany medal za dzielność i odwagę—Franciszkowi Kucharskiemu z Opatowa.

Srebrne medale

zasługi wzamian za posiadane medale za długoletnią i nieskazitelną służbę:

1. Józefatowi Bentkowskiemu, vice-naczelnikowi Straży Pożarnej kopalni „Hr. Renard” w Sosnowcu.

2. Janowi Kamińskiemu, szeregowcowi Straży Pożarnej kopalni „Hr. Renard” w Sosnowcu.

3. Juliuszowi Józefowi, naczelnikowi Straży Pożarnej fabryki „Dietla” w Sosnowcu.

4. Julianowi Skibińskiemu, członkowi Zarządu Straży Pożarnej Ochotniczej w Radomiu.

5. Janowi Gajewskiemu, plutonowemu Straży Pożarnej Ochotniczej w Radomiu.

6. Aleksandrowi Goworkowi, plutonowemu Straży Pożarnej Ochotniczej w Radomiu.

7. Władysławowi Leśniewskiemu, szeregowcowi Straży Pożarnej Ochotniczej w Radomiu.

8. Walentemu Hobowskiemu, sierżantowi Straży Pożarnej Ochotniczej w Radomiu.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Okólnik N-r 41.

Po porozumieniu się z Wydziałem Prewencyjnym P. D. U. W., prosimy poinformować Straże, iż po zasiłki winni się zwracać z podaniami adresowanymi do PDUW., a przesyłanymi do Okręgów. Zarządy Okręgowe po opiniowaniu, podania te winny przysyłać do miejscowych inspektorów P. D. U. W. Przy opiniowaniu zaleca się podkreślać sprawność Straży, jej organizację, wyekwipowanie w narzędzia i planowość rozmieszczenia placówek strażackich w okolicy. Nadmieniamy, iż zasiłki P.D.U.W. czerpane są z kredytów, których wysokość jest zgóry określona, dlatego na pierwszym planie należy stawiać Straże wcale nieposiadające sił, z obawy aby dla nich nie zabrakło funduszy. Z uwagi, iż opinie Okręgów będą kierowały się organa P.D.U.W., opinie te winny być wydane z całą bezstronnością i oględnością po dokładnym sprawdzeniu. Dla łatwiejszego porozumiewania się wskazanym jest dokooptowanie do Zarządów Okręgowych inspektora P.D.U.W.

Okólnik N-r 42.

Wobec nienadesłania dotąd przez Związek Łódzki zapowiedzianego filmu, jak również wobec zmian warunków,—na film ten przestaliśmy reflektować i nie będziemy mogli go wypożyczać.

Okólnik N-r 43.

Wszystkie wydawnictwa i odznaczenia do rozsprzedaży jak dotąd tak i nadal będą przysyłane do Okręgów, które winny na zasadzie rachunków Związku prowadzić książki kontowe uzgodnione z Biurem Związku.

Prosimy o zaprowadzenie takich książek z uwzględnieniem pozostałych należności z roku ubiegłego i przesłanie do Związku wyciągu dla uzgodnienia.

Za przesłane dla poszczególnych Straży odznaczenia należności winny regulować Okręgi, które te sumy winny ściągać od Straży.

Okólnik N-r 44.

Prosimy o sprawdzenie podczas lustracji i zakomunikowanie nam, czy na terenie Okręgu istnieją Straże funkcjonujące nie na podstawie normalnego Statutu, i jeżeli tak, to prosimy o nadesłanie nam tego Statutu

Okólnik N-r 45.

Przez Drukarnię Sejmiku Radomskiego i S-ki w Radomiu, wysłane zostały komplety książek i druków do prowadzenia ksiązkowości w Strażach, łącznie z rachunkiem.

Wobec podnoszenia się cen papieru i druku, należność należy wpłacić bezpośrednio do Drukarni w przeciągu miesiąca, po tym bowiem terminie będzie doliczane 15%.

W celu ujednostajnienia ksiązkowości w Strażach, uważamy za wskazane zaopatrzenie wszystkich Straży w powyższe druki, wobec czego prosimy zebrać należność i nadesłać nam zamówienie na potrzebną ilość kompletów.

Licząc się z biernością poszczególnych Straży, byłoby najbardziej pożądanym, aby Zarządy Okręgowe w miarę możliwości i uznania zamówiły odpowiednią ilość i zaopatrzyły wszystkie Straże w te druki, przestrzegając prawidłowego prowadzenia ksiązkowości.

Okólnik N-r 46.

Zaleca się podjąć prace w celu skompletowania monografii wszystkich Straży, które powinny być przechowywane w teczkach przeznaczonych dla poszczególnych Straży łącznie z korespondencją, protokołami, budżetami i sprawozdaniami z działalności.

Prosimy ten zakres pracy wykonać przed lustracją Okręgów, która niebawem się rozpocznie.

Okólnik N-r 47.

Ze względu na to, że P. D. U. W. udziela ulgowych pożyczek na budowę betonarni, cegielni oraz wytwórni dachówek, prosimy wystąpić do Wydziału Powiatowego z odpowiednim wnioskiem w celu wykorzystania tych kredytów dla propagandy budownictwa ogniotrwałego.

Ogólnik N-r 48.

Pomimo upływu sześciu (6) miesięcy, dotąd bardzo dużo Straży nie należy do Kasy Strażackiej. Ze względu na niezmiennie doniosłe znaczenie ubezpieczenia w Kasie Strażackiej przy nadchodzącym okresie ćwiczebnym, prosimy przedsięwziąć jaknajenergiczniejsze kroki, w celu zapisywania się poszczególnych Straży do tej instytucji, ewentualnie zapisanie wszystkich Straży na koszt Okręgu.

Okólnik N-r 49.

Wobec tego, iż na Zjazd Ogólno-Państwowy poza niektórymi drużynami wybiera się wiele pojedynczych osób, uważamy za wskazane sformować z tych delegatów zbiorową drużynę okręgową, która ze sztandarem i orkiestrą winna wziąć udział w pochodzie w grupie Związku Kieleckiego. O ilości potrzebnych noclegów zbiorowych i oddzielnych hotelowych—prosimy was jaknajprędzej telegraficznie powiadomić, gdyż zwłaszcza o hotelowe będzie bardzo trudno bez zamówienia.

Wszyscy uczestnicy Zjazdu winni się zameldować w Zjazdowym Biurze Związku Kieleckiego w Poznaniu w celu otrzymania legitymacji Zjazdowych i ulgowych biletów, gdyż te będzie można otrzymać tylko za pośrednictwem Związku Wojewódzkiego. Adres Biura Zjazdowego Związku Kieleckiego wskaże Biuro informacyjne na stacji w Poznaniu.

Okólnik N-r 50.

Podaje się do wiadomości, iż na mocy rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 24.V r. b. N-r III/O. U./4015/27, uczestnikom III-go Ogólno-Państwowego Zjazdu Straży Pożarnych w Poznaniu przysługiwać będzie 50% zniżka na przejazd kolejami dowolną klasą z miejsca zamieszkania do Poznania i z powrotem. Do korzystania z powyższych ulg mają prawo czynni, popierający i honorowi członkowie Straży Pożarnych, członkowie Związków Okręgowych i Wojewódzkich, oraz wszyscy współpracujący na polu pożarnictwa.

Wobec powyższego prosimy o podanie nam, ilości legitymacji, jaka Druhom będzie potrzebna do rozdzielania między zgłoszonych uczestników Zjazdu.

Podaje się do wiadomości poniższe zarządzenie Województwa.

WOJEWODA KIELECKI

Okólnik N-r 51.

Ad 4788.

Kielce, dnia 18 maja 1927 r.

**Związek Straży Pożarnych.
W sprawie opłat skarbowych
od urządzanych loterii fan-
towych.**

**Do
Związku Straży Pożar-
nych Województwa
Kieleckiego w Sosno-
wcu, ul. Kołłątaja 3.**

W załatwieniu pisma z 25.I r. b. N-r 294, komunikuję, iż podjęcie przezemnie jakichkolwiek interwencji u władz centralnych celem uwolnienia Straży Pożarnych istniejących na terenie Województwa Kieleckiego od opłat koncesyjnych od loterii fantowych, przez te Straże urządzanych jest niemożliwe, gdyż ani ustawa z dnia 26.III 1920 r. (Dz. U. N-r 31 poz. 180) w przedmiocie urządzania loterii, ani też jej rozp. wykon. z dn. 7 V 1924 r. (Dz. U. N-r 54 poz. 541) żadnych wyjątków nie przewidują.

Odnośnie zaś uwolnień od opłat stemplowych od podań wnoszonych w powyższych sprawach przez Straże Pożarne do Urzędów Akcyz i Monopolów, to według wykładni Ministerstwa Skarbu do ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. M. Sk. N-r 6/27 poz. 75 ust. 23) poda-

nia o urządzanie loterii fantowych, wnoszone przez instytucje prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie działalności dobroczynnej, wolne są od opłat stemplowych, (art. 144 pkt 1 ust. o opłatach stemplowych). Wobec tego podania wnoszone przez Straże Pożarne, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie działalności dobroczynnej, winny być również wolne od opłat stemplowych w granicach określonych w art. 16, 86 (ustępie drugim), 112 (p. 3), 120 (p. 1 i 2), 137 (p. 8), 139 (p. 1), 144 (p. 1) i 160 (p. 3 i ustęp ostatni) ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1-go lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. N-r 98 poz. 570).

Wojewoda (—) *Manteuffel.*

Okólnik Nr. 52.

Wojewódzkie zawody zespołowe.

W roku bieżącym Zarząd Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego ustala poniższe zawody wojewódzkie zespołowe z honorowemi nagrodami nieprzecho- niemi w postaci pucharów.

1. W dniu 15 sierpnia r. b. w Radomiu dla Straży wiejskich odznaczonych w ubiegłym lub bieżącym roku na konkursach okręgowych I i II miejscem.

Na komendanta Zjazdu wyznaczony został d-h Kazimierz Mniewski, wice-prezes Związku Łódzkiego. Adjutantem — starszy instruktor Bohdan Mozal. Wykaz sędziów będzie ogłoszony dodatkowo. Zgłoszenia Straży do udziału w Konkursie Zarządy Okręgowe winny nadesłać do Związku przed 1 sierpnia r. b. Ze względu na doniosłe znaczenie Konkursu, Zarządy Okręgowe winny umożliwić premjowanemu drużynom wyjazd do Radomia.

Zjazd odbędzie się według poniższego programu:

- Godz. 7-ma — Zbiórka na placu Straży w Radomiu przy nl. Długiej Nr. 8.
„ 8-ma — Przyjęcie raportu przez Władze Związkowe.
„ 8.15 — Wymarsz na nabożeństwo.
„ 9-ta — Defilada na Placu 3-go Maja.
„ 10.30 — Zawody.
„ 16-ta — Zawody.
„ 18-ta — Ogłoszenie wyniku przez Sąd Konkursowy i zamknięcie Zjazdu.

2. W dniu 21 sierpnia r. b. w Sosnowcu dla wszystkich Straży miejskich i przemysłowych okręgu będzińskiego, zawierckiego, częstochowskiego i olkuskiego.

Na Komondanta Zjazdu wyznaczony został d-h Jan Serednicki wice-prezes okręgu częstochowskiego, adjutantem instr. Franciszek Walc. Wykaz sędziów będzie ogłoszony dodatkowo.

Zgłoszenia straży do udziału w konkursie należy nadsyłać do Związku przed 15 sierpnia.

Zjazd odbędzie się według poniższego programu:

- Godz. 8-ma—Zbiórka na placu fabryki Dietla w Sosnowcu.
„ 9-ta—Przyjęcie raportu przez władze Związku.
„ 9-15 — Wymarsz na nabożeństwo.
„ 10-ta — Defilada przed płytą Nieznanego Żołnierza.
„ 10.30—Zawody na placu fabryki Dietla w Sosnowcu.
„ 15-ta Ogłoszenie wyniku i zamknięcie Zjazdu.

3. W dn. 22 sierpnia r. b. w Kielcach, dla wszystkich Straży małomiasteczkowych (miast niewydzielonych i osad o charakterze miejskim) z całego Województwa.

Na komendanta Zjazdu został wyznaczony dr. Weinberger Władysław, adjutantem mł. instr. Konstanty Jurkowski.

Wykaz Sędziów będzie ogłoszony dodatkowo.

Zgłoszenia Straży do udziału w Konkursach, należy nadsyłać do Związku przed 20 sierpnia r. b.

Zjazd odbędzie się według poniższego programu:

godz. 8.00 — Zbiórka na placu Straży kieleckiej przy ulicy Leonarda 8.

„ 9.00 — Przyjęcie raportu przez Władze Związku.

„ 9.15 — Wymarsz na nabożeństwo.

„ 10.00 — Defilada w Rynku.

„ 10.30 — Zawody na placu ćwiczebnym Straży kieleckiej.

„ 14.00 — Ogłoszenie wyników i zamknięcie Zjazdu.

W dniu 11 września r. b. w Radomiu, dla wszystkich straży miejskich i przemysłowych, tych Okręgów, które nie wymienione są w punkcie pierwszym.

Na komendanta Zjazdu wyznaczony został p. Teliński Józef, adjutantem instr. Ignacy Urbański.

Wykaz Sędziów będzie ogłoszony dodatkowo.

Zgłoszenia Straży do udziału w Konkursach, należy nadsyłać do Związku przed 1 września.

Zjazd odbędzie się według poniższego programu:

godz. 8.00 — Zbiórka na placu Straży radomskiej, przy ul. Długiej.

„ 9.10 — Przyjęcie raportu przez Władze Związku.

„ 9.15 — Wymarsz na nabożeństwo.

„ 10.00 — Defilada na placu 3 Maja.

„ 10.30 — Zawody na placu Straży radomskiej.

„ 14.00 — Ogłoszenie wyników zawodów i zamknięcie Zjazdu.

Wszystkie Konkursy odbędą się i nagrody zostaną rozegrane bez względu na ilość zgłoszonych drużyn według nowego regulaminu zawodów i instrukcji ćwiczebnych.

Wszystkie drużyny stojące do zawodów otrzymają dyplomy.

Straże, które będą potrzebowały noclegów zbiorowych, winny o tem uprzedzić wcześniej z podaniem ilości uczestników.

Za rowantowaniem zawodników zajmą się strażę same.

Okólnik N-r 53.

Wojewódzkie Zawody Indywidualne.

W roku bieżącym Zarząd Związku Straży Poż. Woj. Kieleckiego ustala poniższe Zawody Wojewódzkie indywidualne z nagrodami w postaci zegarków.

1. W dniu 21 sierpnia w Sosnowcu dla zawodników z Okręgów będzińskiego, zawierckiego, olkuskiego i częstochowskiego.

Komendant drużyny zawodników wyznaczony będzie na miejscu. Wykaz sędziów będzie ogłoszony dodatkowo.

Zgłoszenia należy kierować do Związku przed 1 sierpnia r.b. Komplet zawodników będzie ustalony w kolejności napływania zgłoszeń gdyż ilość uczestników będzie ograniczona.

Program Zawodów poniższy:

Godz. 8-ma — Zbiórka na placu fabryki Dietla w Sosnowcu.

„ 8.15 — sformowanie drużyny zawodników indywidualnych przez Komendanta drużyny.

„ 8.30 — wcielenie drużyny do grupy drużyn zespołowych.

„ 9-ta — Przyjęcie raportu od Komendanta całości przez władze Związku.

„ 9.15 — Wymarsz na nabożeństwo.

„ 10-ta — Udział w defiladzie przed stacją.

„ 17-ta — Zawody indywidualne na placu fabryki H. Dietla.

„ 19-ta — Ogłoszenie wyników.

2. W dniu 28 sierpnia w Kielcach dla zawodników z okręgów buskiego, jędrzejowskiego, kieleckiego, koneckiego, miechowskiego, opoczyńskiego, wierzbnickiego i włoszczowskiego.

Komendant drużyny wyznaczony będzie na miejscu.

Wykaz sędziów będzie ogłoszony dodatkowo. Zgłoszenia należy nadsyłać do Związku przed 1 sierpnia r. b. Komplet zawodników będzie ustalony w kolejności napływania zgłoszeń gdyż ilość uczestników będzie ograniczona.

Program zawodów poniższy:

Godz. 8-ma — Zbiórka na placu straży w Kielcach przy ulicy Leonarda 8.

„ 8.15 — Sformowanie drużyn zawodników indywidualnych przez Komendanta drużyny.

„ 8.30 — Wcielenie drużyny do grupy drużyn zespołowych.

„ 9-ta — Przyjęcie raportu od Komendanta całości przez władze Związku.

„ 9.15 — Wymarsz na nabożeństwo.

„ 10-ta — Udział w defiladzie na rynku.

„ 16-ta — Zawody indywidualne na placu ćwiczebnym Straży Kieleckiej.

„ 18-ta — Ogłoszenie wyników.

3. W dn. 11 września r. b. w Radomiu dla zawodników z Okręgów radomskiego, kozienickiego, opatowskiego, sandomierskiego i kolejowego.

Komendant drużyny zawodników indywidualnych wyznaczony będzie na miejscu.

Wykaz sędziów będzie ogłoszony dodatkowo, zgłoszenia należy nadsyłać do Związku przed 1 września r. b. Komplet zawodników będzie ustalony w kolejności napływania zgłoszeń gdzie ilość zawodników będzie ograniczona.

Program zawodów poniższy:

Godz. 8.00 — Zbiórka na placu Straży w Radomiu przy ulicy Długiej.

„ 8.15 — Sformowanie drużyny zawodników indywidualnych przez komendanta drużyny.

„ 8.00 — Wcielenie drużyny do grupy drużyn zespołowych.

„ 9.00 — przyjęcie raportu od komendanta całości przez Władze Związku.

„ 9.15 — Wymarsz na nabożeństwo.

„ 10.00 — Udział w defiladzie na placu 3 Maja.

„ 16.00 — Zawody indywidualne.

„ 18.00 — Ogłoszenie wyników.

Każdy z zawodników winien posiadać własne całkowite uzbrojenie wraz z linką. Wszystkie Konkursy odbędą się i nagrody zostaną rozegrane bez względu na ilość zgłoszonych.